BİŞEY YAP MET

Seri No. : 67

AZİZ NESİN

BİŞEY YAP MET

YANKI YAYINLARI

Dizgi : ASYA Matbaası
Baskı : FONO Matbaası
İstanbul 1973

KİŞİLER

MET	: Yirmiiki yaşında delikanlı
NEK	: Met'in babası
Rİ	: Met'in annesi
ŞÖÖ	: Met'in büyükbabası
KEER	: Met'in nişanlısı
KİNATA	: Yardımcı kadın.
DOKTOR	

TABLO : I

Büyük bir evin geniş oturma salonu. Sağda, sokağa açılan kapı. Solda, dipte, ikinci kata çıkan merdiven. Geniş merdivenin birkaç basamağı karşıdan görünür. Merdivenin yanında mutbak kapısı. Karşıda, sağda büyük pencere. Karşı duvara, ortaya sarkaçlı büyük duvar saati asılmıştır.

Sol ve sağ duvarlar, karşı duvara dikey değil, eğridir. Öyle ki, karşıdan bakınca, sol ve sağ duvarlara asılı resimler görünür. Sağ duvarda, kapının yanında, otuzbeş yaşlarında bir erkek resmi asılıdır. Karşıda, saatin sağında bir general resmi, solunda da sakallı bir erkek resmi. Sol duvarda genç bir kız resmi. Bu dört resim normal boyutta yağlı boya portreler, yada renkli portre fotoğraflardır.

Bir divan, koltuklar, sehpalar. Raflarda kitaplar, biblolar. Solda, merdiven yanındaki sehpa üstünde telefon. Radyo.

Sahnenin önünde bir koltuk. Bu koltuğun altında bir tek insan bacağı görünür. Yere uzatılmış bir ölü bacağı gibidir. Bir futbolcunun sol ayağıdır. Futbol ayakkabısı, bir parça da futbol çorabı görünür.

Duvarlar, kapkara boyalı. Eşyalar açık renk.

Zaman, bir bahar akşamı. Tablo süresince gece olur.

Perde açıldığı zaman sahnede kimse yoktur. Sağ yanda sokaktan, büyük bir kalabalığın gürültüsü, uğultusu duyulur. Gürültü gittikçe yaklaşır. Evin kaplamalarına, kapısına sopalarla vurulduğu duyulur. Kızgın insanların çığlıkları, bağrışları arasında, şu sözler belirli olarak işitilmektedir:

— Heey, daha bitmediniz mi?

— Yaşıyor musunuz daha?

— Ne olacaksa olsun artık...

— Kimin öleceğini bilelim...

— Günü biten nerede?

(Met, gözleri bir pencerede, bir sokak kapısında merdivenden ürkek iner.)

MET (Yukarıya seslenir) — Baba, babaa. Baba!..

(Önce Nek, arkasından Ri merdivenden inerler. Ri, gürültüden, elleriyle kulaklarını tıkar.)

NEK (Soğukkanlı) — Ne oluyorsun Met,

ne var?

MET — Şu ayaktakımının yaygarası sinirlerimi bozuyor.

Rİ **(Dışardakilere)** — Pis, kana susamışlar..

(Dışardaki gürültü artar.)

NEK **(Dışardakilere bağırarak)** — Patladınız mı... Doktora haber gönderdik işte. Yola çıkalı çok olmuş. Nerdeyse gelir.

(Uğultu biraz uzaklaşır. Met divana boylu boyunca uzanır, yayılır. Tembel, gevşek. Kolları, ayakları sarkmış. Aradabir ayaklarını sallar. Ağzını açmıya üşenir gibi konuşur.)

Rİ — Nerde kaldı bu doktor canım... Kaç gündür gelecek. Telefon etsene Nek.

NEK **(sinirli)** — Sabahtan beri kaçıncı... Daha demin telefon ettim.

Rİ — Yine et. Ne olacaksa olsun artık. Baksana şu azgınlara. Gürültülerinden bir haftadır gözümüze uyku girmiyor.

(Nek telefon ederken Büyük baba Şöö merdivenden iner. Çok yaşlıdır. Hem bakar kör, hem sağırdır. Pembe renkli bir mukavva kutu, iple boynuna asılıdır. Bu kutu, çok genli ve çok yüzeylidir. Kutunun yüzeyleri de birbirine eşit değillerdir. Şöö el yardımıyla, duvarlara tutunarak yürür. Her zamanki koltuğuna oturur. Koltuğunun önünde küçücük bir masa vardır. Boynuna iple bağlı kutuyu masanın üstüne koyar. Elleriyle kutunun dengede olup olmadığını yoklar. Kutunun oturuşunu beğenmez, tabanını değiştirir. Yine beğenmez. Yine kutunun

masaya oturan tabanını değiştirir. Bir öyle koyar, bir böyle koyar. Bitürlü istediği olmamışcasına tedirgindir. Durmadan, kutuyu istediği gibi masaya oturtmaya çalışır.)

NEK **(telefonda)** — Alloo... Hastane mi? Ben Nek... Doktor ne zaman gelecek bayan? **(dinler)** Kaç gündür hep böyle söylüyorsunuz. Yola çıkmış olsaydı şimdiyedek gelmesi gerekirdi. **(dinler)** Rica ederim, çok rica ederim, söyleyiniz. Bekliyoruz kendisini... Teşekkür ederim. **(Telefonu hırçın kapar.)**

Rİ **(Kocası telefon ederken yanıbaşındadır. Merakla)** — Ne dediler Nek? Gelecek miymiş?

NEK **(sinirli)** — Elbet gelecek. Biz istesek de istemesek de gelecek. Nasıl olsa gelecek... Ama ne zaman? Kaç gündür atlatıyorlar.

Rİ — Peki ne dediler? Ne zaman gelecekmiş?

NEK — Ne bileyim ben?

(Nek sıkıntılı sıkıntılı dolaşır. Ri, pencereden birisini bekliyor gibi dışarıya bakar.)

MET **(Çiklet çiğniyerek yattığı yerden)** — Neden bu kadar heyecanlanıyorsunuz, hiç anlamıyorum. Doktor sizi yargılamıyacak ya...

Rİ — Biz senin için heyecanlanıyoruz, senin hiç aldırdığın yok. Şu azgın kara kalabalığın gürültüsünü duymuyor musun?

(Gürültü yaklaşır. Pencere dışındaki yüz belirir.)

DIŞARDAKİ — Kimi yok edeceğimiz anlaşıldı mı? Kim ölecek?

MET **(Yattığı yerden alaylı)** — Beni..

NEK (**Dışardakilere yalvarırcasına seslenir**) — Biraz daha bekleyin. Az önce yine telefon ettim. Yoldaymış, geliyormuş.

Rİ — Nerdeyse gelir.

(Yüz pencereden çekilir. Dışardaki gürültü arasında, Met'in nişanlısı Keer'in dışardan sesi duyulur.)

KEER — Meet, Meeet!.. **(Kapıyı vurur)** Meeet!..

MET **(bacaklarını sallıyarak)** — Ne var Keer?

KEER — Ne yapıyorsun?

MET — Hiç...

KEER **(Üzgün)** — Nasıl hiç? Doktor geliyormuş...

MET — Gelirse gelsin.

KEER — Senin için geliyor, bişey yap Met!

MET — Bacaklarımı sallıyorum.

KEER — Ne olursun, bişey yap Met.

MET — Oof, bıktım artık. Hepimiz benimle bozmuşsunuz.

(Başkalarının sesini taklit ederek) «Bişey yap Met, bişey yap Met...» Yapmıyacağım işte...

NEK **(kızgın, Met'e)** — Yargılanırken anlıyacaksın.

Rİ — Anlıyacak ama çok geç. **(Seslenir)** Kinata! Kinata!..

(Kinata merdivenden iner, gelir. Elinde yamadığı çorap vardır. Oyun süresince bu çorap, yama, iğne, iplik hep elindedir. Boş kalır kal-

NEK (**Dışardakilere yalvarırcasına seslenir**) — Biraz daha bekleyin. Az önce yine telefon ettim. Yoldaymış, geliyormuş.

Rİ — Nerdeyse gelir.

(Yüz pencereden çekilir. Dışardaki gürültü arasında, Met'in nişanlısı Keer'in dışardan sesi duyulur.)

KEER — Meet, Meeet!.. **(Kapıyı vurur)** Meeet!..

MET **(bacaklarını sallıyarak)** — Ne var Keer?

KEER — Ne yapıyorsun?

MET — Hiç...

KEER **(Üzgün)** — Nasıl hiç? Doktor geliyormuş...

MET — Gelirse gelsin.

KEER — Senin için geliyor, bişey yap Met!

MET — Bacaklarımı sallıyorum.

KEER — Ne olursun, bişey yap Met.

MET — Oof, bıktım artık. Hepimiz benimle bozmuşsunuz.

(Başkalarının sesini taklit ederek) «Bişey yap Met, bişey yap Met...» Yapmıyacağım işte...

NEK **(kızgın, Met'e)** — Yargılanırken anlıyacaksın.

Rİ — Anlıyacak ama çok geç. **(Seslenir)** Kinata! Kinata!..

(Kinata merdivenden iner, gelir. Elinde yamadığı çorap vardır. Oyun süresince bu çorap, yama, iğne, iplik hep elindedir. Boş kalır kal-

maz hemen çorabı yamamaya başlar. Yaptığı yamayı beğenmez, tedirgin bir davranışı vardır.)

KİNATA — Doktor mu geldi Bayan Ri?

Rİ — Hayır. Boğazım kurudu Kinata, ıhlamur yapar mısın?

NEK — Bize de yap!

MET — Ben istemem.

KİNATA **(Ağzını Şöö'nün kulağına yanaştırır, bağırır)** — Siz de ister misiniz Bay Şöö? **(Şöö, ne duyar, ne de Kinata'yı görür, mukavva kutuyu bir şöyle, bir böyle koymaktadır. Kinata, elini ağzına boru yapıp daha hızlı bağırır.)** Bay Şöö, ıhlamur ister misiniz? **(Şöö, sesi duymuş, ama anlamamıştır. «Ne diyorsun?» Anlamına başını boşluğa sallar. Kinata yine bağırır.)** Ihlamur ister misiniz? **(Şöö, istemem, anlamına başını sallar. Kinata mutbak kapısından çıkar.)**

(Dışardaki gürültü yine yaklaşır. O gürültü içinden şu sözler seçilir:)

DIŞARDAN — Daha bitmediniz mi?

DIŞARDAN — Hiç uğraşmayın, kurtulamazsınız..

DIŞARDAN — Yaşatmıyacağız...

KEER **(Dışarda kapıyı yumruklıyarak)** — Meet, Meeet!...

MET **(Canı sıkkın)** — Ne var yine?

KEER — Çok canım sıkılıyor.

MET **(çiklet çiğner)** — Senin hep canın sıkılır.

KEER — Senin canın sıkılmıyor mu?

MET — Üşeniyorum. Üşenmesem benim de canım sıkılacak.

KEER — Neden sıkıldığımı hiç sormuyorsun. Mavi elbise yaptırmıştım ya... Bitürlü elbiseme uygun düğme bulamadım. Her yeri aradım, yok. Sen ne yapıyorsun Met?

MET — Hiç...

KEER — Nasıl hiç?

MET — Basbayağı hiç...

KEER — Doktor geliyormuş, bişey yap Met!

MET — Bacaklarımı sallıyorum ya işte, yetmez mi?

Rİ **(Nek'e)** — Ne iyi kız şu Keer...

NEK — Altın gibi yüreği var.

MET **(kızgın)** — Bana bişey yap diyen herkes iyi... Bir ben kötüyüm.

NEK **(Divanda yatan oğlunun başucuna gider)** — Elbet bişey yapmak zorundasın. Hem de yaptığın işi doktora beğendireceksin. Her insan, boyunun uzaması durunca bişey yapmak zorundadır. Neden bunu anlamak istemiyorsun.

MET — Hiçbişey yapmıyacağım.

Rİ — Doktor seni yaşatmaz Met. Sonra sana gün vermez.

MET — Kaçtır söylüyorum size: Doktor moktor bana vız gelir. **(Hecelerin üstüne basarak)** Dok-tor ba-na vızz ge-lir. Anladınız mı?

NEK **(Çok ciddi)** — Doktor kimseye vız gelemez. **(Şöö'yü gösterir)** Bak, bu yaşta büyük babana bile doktor vız gelmiyor. Nasıl ça-

lıştığını görüyorsun işte...

Rİ — Doktor gelince görürsün. Yargılıyacak, sorguya çekecek seni.

MET — İşi yoksa sorsun. Hiç sesimi çıkarmam. **(Bacaklarını sallar.)**

Rİ — Elinde mi? Sen şimdi öyle sanıyorsun. Hiç acıması yoktur. Sana bir tek gün bile vermez.

MET — Ben gün istemiyorum.

NEK **(Baba üzüntüsüyle)** — Sen, benim oğlumsun Met. Nasıl böyle bişey söyliyebiliyorsun?

Rİ **(Ağlamaklı)** — Doktor sana gün vermezse yaşıyamazsın Met.

MET **(sinirli)** — yaşamak istemiyorum.

(Kinata tepsi içinde iki bardak ıhlamur getirir. Ri'ye, Nek'e verir. Merdivenin alt basamağına oturur, elindeki çorabı yamamaya başlar. Söker, yeniden yamar, yine söker.)

KEER **(Dışardan)** — Meet, mavi elbisem için düğme buldum ama, çok koyu. Ben açık mavi düğme arıyorum. Hiçbir yerde bulamadım. Meet, beni dinliyor musun?

(Dışardaki gürültüler yaklaşır.)

KİNATA **(heyecanla fırlar)** — Geliyorlar... Aman Allahım...

KEER **(Kapıyı vurarak)** — Bişey söylesene canım. Açık mavi düğme bulamadım diyorum... **(Dışardaki, gürültüden bundan sonra söyledikleri anlaşılmaz. Arada bir «Meet» diye bağırdığı duyulur.)**

Rİ **(Karkuyla pencereye bakarak)** — Ner-

de kaldı bu doktor... Nek, bir daha telefon et... Telefon etsene Nek...

NEK **(Çok sinirli, telefona gider, numarayı çevirir. Telefonda)** — Allo... Hastane mi? Ben Nek... **(Dinler)** Hep böyle diyorsunuz bayan, hâlâ gelmedi. **(Dinler)** İyi ama nerdeyse evimizi yıkıp hepimizi parçalıyacaklar. **(Dinler)** Ne zaman? Kaç gündür bekliyoruz. Sağolun... **(Kinata, Ri, merakla Nek'in arkasındadırlar. Nek telefonu kapar.)**

Rİ — Ne diyorlar?

NEK **(Çaresiz)** — Gelecekmiş...

Rİ — Ne zaman?

NEK — Çok olmuş yola çıkalı.

Rİ — Nerdeyse gelir öyleyse. Aman Nek, seni bu kılıkla görmesin. Hadi git, hemen yeni elbiseni giy. Giyin çabuk Nek. Elbiseni karyolanın üstüne koydum. **(Nek gider. Ri, arkasından seslenir)** Kol düğmelerin komidinin üst gözünde.

NEK **(Merdivenin alt basamağında)** — Sen giyinmiyecek misin? Yoksa doktor'un karşısına böyle mi çıkacaksın?

(Dışardaki homurtular, gürültü artmaktadır.)

Rİ — Giyineceğim elbet... **(Gider.)**

(Pencere dışındaki yüz belirir.)

MET **(Yattığı yerden, dışardaki yüze, alaylı)** — Haydi işiniz iş yine... **(Duyurmak için yüksek sesle)** Doktor geldi de beni yargıladı bile. Ama gün vermedi, «yaşıyamazsın» dedi. Ağzınızın tadıyla bir adam öldüreceksiniz.

KİNATA **(Büyük telâşla, pencereye doğru atılır.)** — İnanmayın, inanmayın. Şaka ediyor sizinle. Şimdi babası telefon etti. Doktor hemen geliyormuş. Hattâ Bayan Ri ile Bay Nek, yeni elbiselerini giymeye gittiler. Doktor'u karşılamak için... Şimdi gelir, nerdeyse...

(Camın arkasındaki yüz çekilir. Gürültü yavaş yavaş uzaklaşır.)

KİNATA — Bay Met, siz çıldırdınız mı? Hiç öyle şaka olur mu? Görmüyor musunuz, gözlerini kan bürümüş. Alay edilecek sırayı buldunuz doğrusu.

MET **(Gülerek)** — İyi ya, alayın tam sırası Kinata, ölümün eşiğindeyken alay etmek kadar güzel ne var...

KİNATA **(üzgün)** — Met, küçükken böyle değildiniz, ne oldu size? **(Biraz durur)** Anneniz, babanız, sonra nişanlınız... Hadi hadi, hepimizi kandırıyorsunuz. Kimbilir bizden gizli neler yapmışsınızdır. Ondan böyle güvenlisiniz. Doktor sizi yargılamaya başlayınca, bütün yaptıklarınızı ortaya çıkaracaksınız. Belki de doktor «Bay Met, size onbeş yıl verdim. Onbeş yıl yaşıyacaksınız» diyecek. Hepimizi şaşırtacaksınız, öyle değil mi? Boyunuzun uzaması durduğundan beri kimbilir ne güzel şeyler yapmışsınızdır.

MET **(Yavaş yavaş doğrulur, gerinir)** — Çiklet çiğnedim, esnedim, gerindim, bacaklarımı salladım. Yaptıklarım işte bunlar. **(Alaylı)** Bunları doktor beğenirse, bir de bakarsın bana «Sana ikiyüz yıl verdim» der... Ha? Ne dersin?

KİNATA — Alay etmeyin, bu iş alaya hiç gelmez. Bizimle alay etseniz bile, doktor kendisiyle alay ettirmez. Siz şimdiyedek doktor'la yüzyüze gelmediğiniz için böyle konuşuyorsunuz. Ama artık boyunuz uzamıyor.

MET — Sen hiç doktor'un yüzünü gördün mü?

KİNATA — Hayır, ama görenler var. Onlar anlatıyor. Başkalarından çok dinledim.

MET — Görmediğin şeye inanma Kinata.

KİNATA — Yargılananlar var ama...

MET — Sen hiç yargılandın mı?

KİNATA — Ah, nerde... **(Konuşurken bir yandan çorabı yamamaktadır.)** Siz, mutluluğunuzu bilmiyorsunuz. Bigün, doktor'un beni de sorguya çekeceğini bilsem...

MET — Ne yapardın?

KİNATA — Neler yapmazdım...

MET — Ne için?

KİNATA — Bişey yapmak için...

MET **(Ayağa kalkar, tembel dolaşır)** — O elindeki nedir?

KİNATA — Çorap... Yamıyorum da...

MET — Ne bitmez yama... Kaç gündür elinde hep o çorabı görüyorum. Bitürlü yamıyamadın mı?

KİNATA — Yamıyorum işte.. Doktor gelince... **(durur)** Beni de yargılasa... Ama beni yargılamaz. **(Üzgün)** Ben dışardakilerdenim. Sonradan bu eve geldim. Daha çok küçükken...

MET — Senin adın neden böyle uzun? Kina-ta... Üç heceli. Çok uzun. Bak, bizim adları-

mız tek heceli.

KİNATA — Benim adım uzun mu geliyor size? **(İçini çeker)** Ne olacak, yoksulluktan... Bizim hiçbişeyimiz yoktu, ama hiçbişeyimiz. Annem, babam «hiç olmazsa kızımızın adı olsun» demişler. Bana hiçbişey alamazlardı. Ondan, işte uzun bir ad almışım. İnsan istediği kadar ad alabilir. Nasıl olsa parasız.

MET **(Alaylı)** — Ki-na-ta...

KİNATA — Eskiden adım daha da uzundu; doğduğum zaman koydukları ad.

MET — Yok canım. Neydi eskiden adın?..

KİNATA — Kinata si la Petikiya Ayluka... Beş yaşıma kadar beni bu adla çağırırlarmış. On yaşımdayken, hatırlıyorum. «Kinata si la Petikiya» diyorlardı. Yirmi yaşıma kadar adım biraz daha döküldü «Kinata Si la» demeye başladılar. Sonra sonra yalnız Kinata kaldı. Şimdi hepiniz Kinata diyorsunuz. Artık adamın bundan sonra küçülmesini istemiyorum. Ama elimde mi? Belki bir zaman sonra «Kina» diyecekler. Anlatabiliyorum, değil mi? Çok yaşlanınca da yalnız «Ki» derler. Ölünce belki hiç adım kalmaz. Kimin öldüğü bile bilinmez. Adı olmayınca ölenin kim olduğunu nasıl bilsinler?

MET — Doğduğun zaman «Ki» deseler olmaz mıydı?

KİNATA — Size bunu anlatmak zor. Hiçbişeyimiz yoktu, diyorum size. Bana çok uzun bir ad vermişler. Zamanla eskiye, döküle hiç olmazsa arkamdan tek hecesi kalsın diye...

MET (**Korkuyla**) — Ya benim adım biterse?...

(**Sessizlik**)

KEER (**dışardan**) — Meet... Meet... (**Kapıyı yumruklar**) Meet... Açık mavi düğme buldum ama, iki delikli. Ben dört deliklisini arıyorum. Her yeri aradım, yok. Ne yapacağımı bilemiyorum. Sen ne yapıyorsun?

MET — Hiç...

KEER — Bişey yapsana Met!..

MET (**Kendi kendine**) — Adım biterse... Neden bu kadar kısa ad koymuşlar bana? Biterse?.. Biterse!..

KEER — Bişey yap!

MET (**Kinata'ya**) — Ama senin de adın bitecek.

KİNATA — Ben de çorap yamıyorum; Öldüğüm zaman, hiç olmazsa adımın tek hecesi kalsın diye...

MET (**Kendi kendine**) — Biterse... Bana da uzun ad verselermiş.

(**Sol yanda evin içinde açık kalmış bir kapı, rüzgârla gırdıyarak birkaç kere açılır kapanır. Kapanırken kapı kanadı çarpar. Kapının gıcırdaması kulak tırmalayıcı bir ses çıkarır.**)

KİNATA — Ben de gidip giyineyim. Doktor gelince beni bu kılıkta görmesin.

(**Kinata mutbak kapısından çıkar. Met, divana sırtüstü uzanır. Üstünde smokinle Nek gelir. Arkası ona dönük olan Met babasını görmez.**)

KEER (**Dışardan**) — Meet, canım sıkılı-

yor...

MET — Biliyorum, mavi elbisene düğme bulamadın.

KEER — Beni anlamıyorsun. En üzgün günümde beni avutmuyorsun...

MET — Seni kapı arkasından mı avutayım? Gelsene içeri...

KEER — Nasıl geleyim... Elimde olsa gelmez miyim hiç?

MET — Demek hepsi yalan, hepsi... Beni gerçekten sevseydin yanıma gelirdin.

KEER — Seviyorum, seviyorum ama gelemem. İçeri giremem.

MET — İstesen gelirsin...

KEER — Ne olur beni anla. Dışarısını görsen korkarsın. Sizin evin önü mahşer yeri olmuş. Yumruklarını sıkıp bağırıyorlar.

MET — İstesen...

KEER — Sizin eve girersem, bir daha beni dışarı çıkarmazlar. Annemle babam da bırakmıyorlar. Gelemem, gelemem.

NEK — Gelemez. Nasıl gelsin kızcağız... Bırakmazlar.

(Met babasının sesiyle irkilir.)

KEER — Bişey yap Met. Yaşamalısın, benim için yaşamalısın...

(Ri beyaz tuvalet giymiş, kızgın kızgın merdivenden iner.)

Rİ — Kim yazıyor o yazıları helânın duvarlarına?

NEK — Koridor duvarlarına da yazmışlar.

Rİ — Kaçtır kazıyorum, yine birisi yazıyor.

Yoksa sen mi yazıyorsun Met?

MET — Yoo...

NEK **(Duyması için Şöö'nün omuzuna dokunur. Kulağına ağzını yanaştırıp seslenir)** — Baba, aptesanenin duvarına sen mi yazdın?.

ŞÖÖ — Haa?

NEK **(Daha yüksek sesle)** — Duvarlara sen mi yazıyorsun? **(Şöö, hayır, anlamına başını kaldırır, işine devam eder.)**

(Sol yanda evin içinde açık kalmış kapı, rüzgârla birkaç kere gıcırdıyarak açılır kapanır, hızla geriye çarpar.)

MET **(fırlar)** — Şu kapıyı açık bırakmayın, diyorum. Bu gıcırtılar sinirime dokunuyor. **(Mutbak kapısından çıkar.)**

Rİ **(Seslenir)** — Kinataaa... Kinata!..

(Kinata gelir. Üstünde yeni bir elbise vardır. Çok süslenmiş. Yakasında, saçında çiçek. Yamadığı çorap yine elinde.)

KİNATA — Buyrun Bayan Ri.

Rİ **(Alaylı, süzer)** — Ooo, bu ne şıklık böyle! Düğüne mi gidiyorsun?

KİNATA **(Utanmış)** — Doktor gelecek diye giyindim Bayan Ri.

Rİ — Doktor senin için gelmiyor sanırım. **(Ters)** Herkes haddini bilmeli.

KİNATA **(Başı önünde)** — Doktor gelmişken belki beni de yargılar diye düşünmüştüm.

Rİ — Şuna bak hele... Sen kim oluyorsun da doktor seni yargılıyacakmış.

KİNATA **(Daha çok utanmış)** — Ben de kendime göre...

Rİ — Duvarlara yazıları yazan kim?

KİNATA — Kurşun kalemle değil mi? Resimler de çiziliyor. Bilmiyorum Bayan Ri. Siliyorum, temizliyorum, birisi yine yazıyor.

Rİ — Helânın duvarına da yazılmış. Git çabuk, sil onları. Doktor görürse ayıp olur.

KİNATA — Başüstüne. **(Çıkar)**

NEK — Delirmiş bu kadın. Ayaktakımından birinin yargılandığı hiç duyulmuş mu?

Rİ — Bizden duyup özeniyor işte...

NEK **(endişeli)** — Doktor gelince ne olacak? Met ne diyecek doktor'a?

Rİ — Ah, Nek, bilmem ki... Bacaklarını sallayıp yatmaktan başka bişey yaptığı yok. **(Durur)** Onun yanında babanı konuştursan biraz. Baban anlatsa, belki Met de gayrete gelir. Yoksa...

NEK — Yoksa kötü... Yaşıyamıyacak.

(Met girer. Ri, sus, diye kocasına işaret eder. Met elindeki kurşun kalemi öbürlerine göstermeden cebine sokar.)

NEK — Oğlum, doktor nerdeyse gelecek...

MET — Belli, cici elbiselerinizi giymişsiniz. **(Divana yatar, bacaklarını sallamaya başlar.)**

NEK — Bak, büyükbaban bile bu yaşta bişeyler yapıyor.

Rİ — Hem de hiç durmadan...

MET — Büyükbabam... Gözleri görmüyor, kulakları duymuyor, beyni sulanmış. Daha da yaşamak istiyor. Niçin? Yaşayıp da ne olacak?

NEK **(Şaşırmış, kızgın)** — Neler söylü-

yorsun Met?

Rİ — Aman Allahım, neler duyuyorum...

MET — Niye şaştınız? Sözlerimi anlamadınız mı yoksa... Sağır, kör ve bunak. Hâlâ da yaşamak istiyor.

NEK — Senin gözlerin görüyor ama.

Rİ — Senin kulakların duyuyor.

NEK — Doktor gelince «Oğlunuzun boyu uzuyor mu?» diye soracak. Biz de «Uzamıyor Bay Doktor» diyeceğiz.

Rİ — İşte o zaman doktor sana «Gel bakalım Met!» diyecek. «Yaşamak için ne yaptın?» diye soracak sana.

NEK — Ne diyeceksin?

MET — Ne mi? Hiçbişey yapmadım Bay Doktor, diyeceğim.

Rİ — Yaptığın şeyi göstermelisin.

MET — Bacaklarımı sallıyorum ya...

NEK — Olmaz, olmaz!

MET — Olmazsa olmasın.

NEK — Yaşıyamazsın. Doktor sana gün vermezse yaşıyamazsın.

MET — Yaşamam. Ne çıkar...

Rİ **(Ağlamaklı)** — Ah bu çocuk... Anlamıyor bitürlü. Ölürsün Met.

MET **(Eliyle sokak kapısını gösterir)** — Onlar nasıl yaşıyorlar? Dışardakiler...

Rİ **(iğrenerek)** — Kim? Dışardakiler mi? O kalabalık ha?..

NEK — Bu yığın, öyle mi? İğrenç ayaktakımı...

MET — Ne olursa olsun. Onlar nasıl yaşı-

yorlar?

NEK — Yaşamıyorlar ki... Hiçbiri yaşamıyor.

Rİ — Hayır, hayır... Hiçbiri yaşamıyor. Yaşamasını bilmiyenler nasıl yaşarlar? Yaşadıklarından haberleri bile yok.

NEK — İnsan yaşadığını, yaşamanın ne olduğunu bilmezse, yaşamış olur mu?

MET — Ben de yaşamam öyleyse...

Rİ — Yaşamalısın.

NEK — Sen benim oğlumsun, yaşıyacaksın.

MET **(Bacaklarını sallıyarak)** — Yaşıyorum işte...

(Masanın üstüne koyup kaldırdığı pembe kutu, Şöö'nün elinden düşer. Şöö eğilir. Boynundan geçmiş kutuya bağlı ipi tuta tuta, el yordamıyla kutuyu bulur, yine uğraşmasını sürdürür.)

NEK **(Şöö'nün kulağına yaklaşıp bağırır)** — Baba, baba... **(Eliyle omuzuna dokunur)** Baba...

ŞÖÖ — Ne var Nek?

NEK **(Babasıyla konuşurken hep yüksek sesle)** — Biz bitürlü anlatamıyoruz Met'e. Yaşaması gerektiğini anlamıyor. Doktor nerdeyse gelecek...

Rİ **(Şöö'nün öbür kulağına)** — Siz ona anlatır mısınız, nasıl bu kadar uzun yaşadığınızı...

ŞÖÖ **(Anlatırken gittikçe heyecanı artar. Ayağa kalkar. Sözlerinin sonuna doğru gençleşmiş gibidir)** — Haa, ben mi? Ben yüz seksen

yıl yaşam aldım...

MET (**Yüzseksen yılı çok bulduğunu anlatan bir ıslık öttürür**) — Daha da yaşamak istiyor...

ŞÖÖ — Daha çok yaşıyacağım. (**durur**) Yükseksen yıl yaşamı birden kazanmadım. Ama daha ilk yargılanmalarında ikiyüz yıldan bile çok yaşam kazananları tanıyorum. (**durur**) Göreceksiniz, daha çok... çok yaşıyacağım. Doktorun benim için ilk gelişini hatırlıyorum. Ben o zaman yirmibir yaşımdaydım. (**Eliyle pencereyi gösterir**) Pencere burda değil mi? Evet, doktor işte buraya, pencerenin önüne gelmişti. Beni de karşısına aldı. (**Doktor ordaymış gibi, Şöö de onun karşısına geçer**) Şimdi bile o heyecanı, yeni baştan duyuyorum. Bugünkü gibi hatırımda. Bir elinde bir desti suyla, bir somun, öteki elinde bir tas dolusu zehir vardı. «Bay Şöö, boyunuz artık uzamıyormuş. Öyle mi?» diye sordu.

(**Şöö anlatırken sahne yavaş yavaş kararır. Yalnız Şöö bir ışık demeti altında kalır. Korkuyla, titriyerek anlatır.**)

«Evet Bay doktor, boyum artık uzamıyor» dedim. «Sınava hazır mısınız?» diye sordu. «Hazırım» dedim. Sesim titriyordu. «Yaşamak için ne yaptınız?» dedi. «İki kere ikinin dört ettiğini ispat ettim» dedim. Doktor güldü.

(**Bundan sonra, Doktor'un karanlıktan gelen sesi duyulur. Şöö de karşısında doktor varmış gibi karanlığa doğru konuşur.**)

DOKTORUN SESİ (**Gülerek**) — Çok iyi,

çok önemli bir iş yapmışsınız Bay Şöö... Sizi bu başarınızdan ötürü kutlarım. Ama çok yazık... İki kere ikinin dört ettiğini babanız da biliyordu, dedeniz de, dedenizin dedesi de... Siz bulmadan çok önce biliniyordu bu gerçek. Yaptığınız yeni bişey var mı? Yeni, yararlı, doğru, güzel bişey...

ŞÖÖ **(büyük korkuyla)** — Hayır... Başka bişey yapmadım.

DOKTORUN SESİ — Yazık, çok yazık... Yeni bişey yapmamışsınız. Bunun için size bir saniye bile yaşama hakkı veremiyeceğim.

ŞÖÖ — Ama...

DR. UN SESİ — Yoo, boşuna yalvarmayın.

ŞÖÖ — Bay doktor...

DR. SESİ — Bu acıklı sözlere, inlemelere kulaklarım sağırdır. Yaşıyamazsınız Bay Şöö, öleceksiniz.

ŞÖÖ **(Sendeler. Bir yere tutunmak ister gibi ellerini boşluğa uzatır. Yukarıya bakar. Diz çöker)** — Bay doktor... Acıyın...

DR. SESİ — Kendi kendinize acıyabilirsiniz. Ama ben size acıyamam. Çok üzülüyorum ama, öleceksiniz.

ŞÖÖ **(Yerde, bağırır)** — Yaşamak istiyorum, yaşamak!..

DR. SESİ — Herkes bunu istiyor; kimi bilinçli, kimi bilinçsiz. **(Sert)** Yaşamak için ne yaptınız Bay Şöö? Başkalarının sırtından yaşıyamazsınız. Kimsenin hakkını size veremem. Öleceksiniz!

ŞÖÖ (**Yavaş yavaş ayağa kalkarak, ellerini sese doğru uzatır**) — Bana son fırsatı verin. Göreceksiniz, yaşamaya hak kazanacağım.

DR. SESİ — Size son mühleti veriyorum; yirmidört saat... İşte bir desti su, bir de somun... Bu da bir tas zehir. Yirmidört saat sonunda yeniden yargılanacaksınız. Ya yaşama hakkı kazanırsınız, yada...

(**Yavaş yavaş sahne aydınlanır. Şöö ayakta, öbürleri korkuyla ona bakıyorlar.**)

ŞÖÖ (**Elleriyle Met'i arıyarak**) — Met, Met!.. Nerdesin? (**Met'i bulur, başını okşıyarak**) Dinle Met. Son yirmidört saatimin içinde ille de bişey yapmalıydım. Yoksa zehiri içecektim.

MET (**Heyecanla**) — İçme büyükbaba...

ŞÖÖ — Zehiri içmemekle kurtulamazdım. (**Dışardaki gürültü, büyüyerek yaklaşır. Şöö, gürültü gelen yanı gösterir.**) Zehiri içmekten korkanları dışardakiler öldürür. Şimdiyedek hiç kurtulan olmamış. Ya zehiri içeceksin, ya dışardakiler öldürecek...

MET (**Şöö'nün kulağına yüksek sesle**) — Kaçsaydın. Kaç büyükbaba!..

ŞÖÖ — Nereye? Kaçamazsın. Kaçılmaz. Şimdiyedek hiçkimse kendisinden kaçıp kurtulamadı. Bu kuralın dışına çıkılmaz.

KİNATA (**Birden kapıyı açıp girer. Heyecan ve korkuyla bağırır**) — Bayan Ri, Bayan Ri... Az önce duvarlardaki bütün yazıları silmiştim. Şimdi yine duvarlara çizilmiş. Şaşılası resimler, yazılar... Bu evde gizlenmiş birisi var.

(Sessizlik)

NEK **(Met'e)** — Sen mi yazdın?

MET — Yoo...

Rİ — Kim yazıyor öyleyse?

MET — Bu evde benden başka kimse yok mu?

Rİ **(Kinata'ya)** — Çabuk sil onları. Temizleme tozuyla iyice sil.

KİNATA — Silinecek gibi değil Bayan Ri... Temizlenmez.

Rİ — Öyleyse kazı. Doktor gelince duvarları kirli mi görsün? Tel fırçayla fırçala. **(Kinata çıkar).**

MET **(Büyükbabasının kulağına ağzını yaklaştırarak)** — Sonra ne oldu büyük baba?

ŞÖÖ — Yirmidört saatim vardı. Saat durmadan işliyordu. **(Sessizlik. Duvar saati sarkacının çıkardığı sesler gittikçe büyür. Saatin tiktakları çan sesi gibi duyulur. Şöö konuşmaya başlayınca bu ses yavaş yavaş kesilir.)**

ŞÖÖ — Somunu, su destisini, zehiri alıp çıktım. Kara kalabalık beni parçalamak için yirmidört saatin dolmasını bekliyordu. Hepsi arkama düştüler. Annem, babam ağlıyorlardı. «Şöö, hiç olmazsa bir hafta yaşayacak bişey yap!» diye yalvarıyorlardı.

MET — Onlar senin için bişey yapsalardı büyükbaba...

ŞÖÖ — Herkesin yaptığı kendine. Yaşamak bu, kimse başkası için bişey yapamaz. Annesi, babası bile... Onların da yargılanma sırası gelecek. Hiçkimse kendi yaptığını, kendi günle-

rini başkasına veremez.

NEK — Hem doktor anlar. «Bunu siz yapmamışsınız, sizin değil bu» der.

ŞÖÖ — O zaman bu bölgeye iki günlük yoldan arabayla su gelirdi. Bütün burdaki evler susuzluk çekiyorduk. Dağda, bayırda gezerken bir pınar buldum. Buz gibi suyu var. Pınar kaynıyor. Kaynaktan sular fışkırıp, az sonra kumlar arasında kayboluyor. Hemen şuralarda bir kaynak. Kimsenin haberi yok. Soluk soluğa eve koştum. Son yirmidört saatimin bitmesine iki dakikam kalmış. «Su buldum, su... Yaşıyabilir miyim?» diye bağırdım. Doktor «Sizi kutlarım. Bu buluşunuz için bir ay yaşıyacaksınız» dedi.

Bir ay... «Çok geniş mi yaşıyacağım?» diye sordum. Doktor «Hayır» dedi, «bulduğunuz sudan yararlanılan genişlikte yaşıyacaksınız.» dedi, sevincimden tası fırlattım. Su destisini de atıp kırdım. (**Sessizlik**) Ondan sonra daha kaç kez yargılandım. İkincisinde sekiz yıl, üçüncüsünde on yıl yaşam aldım. İşte böyle böyle... Hepsi yüzseksen yıl...

NEK — Ben en son, beş yıl önce yargılanmıştım.

Rİ — Benim yargılanmama daha üç yıl var.

(Şöö yerine oturur. Penbe kutusunun tabanlarını değiştire değiştire masaya oturmaya çalışır. Telefon çalar. Nek, Ri telefona koşarlar. Met hiç aldırmaz.)

NEK (**telefonda, heyecanlı**) — Buyrun. Ben, Nek... Evet... geliyor mu... Çok oldu mu çıkalı? (**durur**) Çok teşekkür ederim. (**Telefonu kapar. Ri'yi kucaklar**) Geliyormuş Ri... Geliyor.. (**Nek'le Ri Met'e bakarlar**) Met... (**Sinirli**) Met, duymadın mı, doktor geliyor.

MET — İyi... Gelsin.

NEK — Senin için geliyor.

Rİ — Bişey yap oğlum.

MET (**çiklet çiğniyerek**) — Niçin?.. Ne olacak?

NEK — Babana acı çektirme.

Rİ — Yaşamalısın oğlum, yaşamalısın... (**Met, aldırışsız omuzlarını kaldırır.**)

NEK — Met!

MET (**Nek'le Ri'ye iyice sokularak**) — Siz benim yaşamamı istemiyorsunuz!

NEK — O nasıl söz!

Rİ — Elimde olsaydı, seni yaşatabilmek için bütün günlerimi sana verirdim.

MET — Kimi kandırıyorsunuz? Kendinizi mi, beni mi? Yaşamam için hiçbirşey yapmadığımı bildiğiniz halde neden boyuna doktor gelsin diye telefon ediyorsunuz?

Rİ — Ama Doktor nasıl olsa gelecek...

MET — Ya bu aceleniz? Doktorun geleceğini öğrenince nasıl da sevindiniz? Yaşamımın bitişini görmek için mi seviniyorsunuz böyle?

Rİ (**Ağalmaklı**) — Değil oğlum, değil...

NEK (**Dingin**) — Senin de bigün çocukların olacak. Sen de çocuklarının yargılandıklarını görmek isteyeceksin.

Rİ — Bir anababa için en büyük mutluluk bu; çocuğunun yargılandığı günü görmek.

MET — Çocuklarının yaşayamayacakların bilseler de mi? **(Susma)** Hadi, konuşsanıza!

NEK — Sonucu önceden kestirilemeyen bir yargalımadır bu... Tıpkı, senin doğumunda sevindiğimiz gibi ...Her doğum gününde nasıl seviniyorsak öyle... Çocukları okula başlayan anababanın sevinci gibi...

Rİ — Her sınıf geçişinde nasıl seviniyorduk... İlk konuşmaya başladığında, ilk sıralayıp yürüdüğünde... ilk dişinin çıktığı gün... Daha çabuk büyümeni istediğimiz için...

NEK **(Sözünü keserek)** — Ama bu, daha da çabuk ölmeni istiyoruz demek oluyor... Kendimizin de...

Rİ — Ama...

NEK — Bu yargılanmanın sonucu...

Rİ — Belki de...

NEK — Bir umut...

MET **(Bağırır)** — Yok **(Divana uzanır)**

KEER **(Dışardan)** — Meet... **(Kapıyı yumruklar)** Meet... Dört delikli düğme buldum ama, yuvarlak. Ben altı köşelisini arıyorum. Aramadık yer bırakmadım. Hiçbir yerde altı köşeli yok. Sen ne yapıyorsun?

MET — Hiç...

KEER — Bişey yap Met!

MET — Daha ne yapayım, bacaklarımı sallıyorum ya...

(Dışardaki gürültü büyüyerek eve yaklaşır. Bundan öncekilerden daha büyük bir gürültü-

dür. Gürültüyü duyan Kinata, korkuyla gelir. Dışardaki kalabalık «Doktor geliyor», «Geliyor!..», «Doktor...» diye bağırışırlar. Sesleri duymayan Şöö'den başka hepsi büyük korku içindedirler.)

KEER (Kapıyı yumruklıyarak) — Doktor geliyor, doktor geliyor... (Sessizlik)

Rİ — Geliyor.

NEK (Babasının kulağına seslenir) — Geliyor baba...

(Şöö işini bırakıp kalkar. Hepsi korkuyla birbirlerine sokulurlar. Bir tehlike karşısında birleşmiş gibi olurlar. Hepsinin başı, doktor'un geleceği sokak kapısına dönüktür. Kapıya doğru bir ayak sesi gittikçe büyüyerek yaklaşır. Hepsinin gözleri kapıda... Tam bu sırada ters yönde, hiç ses çıkarmadan doktor merdivenlerden iner. Gözlüklü, güler yüzlü, şakaklarına kır düşmüş, elinde çanta, sırtında beyaz gömlek kırkbeş yaşlarında. Doktorun geldiğini görmezler. Sessizlik)

MET (Başını merdivene çevirince doktor'u görür. Bağırır) — Doktor...

Rİ (şaşırmış) — Aaa... Doktor.

(Korkuyla birbirlerine daha çok sokulurlar. Bir heykel kompozisyonu gibi kalırlar. Doktor onlara bakarak gülümser.))

TABLO : II

(Herşey birinci tablodakinin tıpkısıdır. Yalnız, kara renkli duvarlar, ikinci tabloda koyu gridir. Kişiler ve durumları, birinci tablonun sonundakidir. Tablo ve duvarlar değişmeden de oyun sürebilir.)

DR. **(Gülümsiyerek, iki adım atar)** — Merhaba... Yolumu bekliyordunuz, değil mi? İşte geldim.

(Kenetlenmiş gibi duran Şöö, Nek, Ri, Met, Kinata, Doktor'un yumuşak sesiyle çözülürler. Doktor, çantasını bir sehpa üstüne koyar.)

NEK **(Doktor'a gider)** — Hoş geldiniz Bay Doktor, **(sokak kapısını göstererek)** Biz sizi bu yandan gelecek diye bekliyorduk da...

(El sıkışırlar.)

DR. — Ondan mı şaşırdınız böyle?

Rİ — Gözümüz yollarda kaldı. Çok bekledik sizi. **(Elini sıkar)**

DR. **(Met'in elini avucunda tutarak, öbür elini omuzuna koyar)** — Nasılsınız Bay Met? **(Met sesini çıkarmaz)** İşte tam zamanında geldim. Her zaman olduğu gibi... **(Merdiven yanında sinmiş duran Kinata'nın elini sıkar)** Nasılsınız Bayan Kinata?

KİNATA **(Utanmış, fısıldar gibi)** — Teşekkür ederim Bay doktor. Adımı da biliyorsunuz. Oysa ben sizi ilk görüyorum.

DR. **(Karşıda, elinde penbe kutusu dimdik duran Şöö'ye hızla giderek onu kucaklar)** — Ooo büyük Şöö... **(Yüksek sesle)** Merhaba Koca Şöö...

ŞÖÖ **(Heyecanlı)** — Bu... Doktor'un sesi... **(Yüzü güler)** Bay Doktor.

DR. — Evet, ta kendisi... Dostunuz.

ŞÖÖ — Hoş geldiniz.

DR. — Sizinle son karşılaştığımızdan beri yirmiüç yıl geçti.

ŞÖÖ **(duymaz)** — Efendim?

DR. **(Bağırır)** — Yirmiüç yıl oldu.

ŞÖÖ — Daha dün gibi.

DR. **(Kulağına yüksek sesle)** — İlk yargılanmanızı hatırlıyor musunuz Bay Şöö?

ŞÖÖ — Az önce ben de onu anlatıyordum. O zaman yirmibir yaşındaydım. **(İçini çeker. Oturur. Mukavva kutusuyla uğraşmaya başlar.)**

DR. — Bayan Ri, sizin yargılanmanıza...

Rİ — Daha üç yıl var.

DR. — Hayır. İki yıl, sekiz ay, bir hafta ve dört saat...

NEK — Benim daha çok.

DR. — Sizin de... Dört yıl, onüç gün, iki saat...

(Otururlar. Kinata çıkar. Met ayakta, geride, onların konuşmalarını ürkek dinler.)

NEK — Nasıl da hiç unutmuyorsunuz Bay Doktor?

DR. — Ben değil, siz... Kendi kendinizi nasıl unutabilirsiniz? **(Susma)** Şimdi nerden geliyorum, biliyor musunuz... Bir bilginle bir çöpçüyü yargılamaktan.

Rİ **(suratını ekşiterek)** — Çöpçü mü dediniz?

DR. — Evet, çöpçü.

Rİ — Ne zamandanberi ayaktakımı da yargılanmaya başladı?

DR. — İçinde yaşama istemi varsa, ben yargılamak zorundayım Bayan Ri. Ondan önce de bir öğretmeni yargıladım.

NEK — Ne kadar yaşıyacak?

DR. — Hiç... **(Olağan bir olayı anlatır gibidir. Öbürleri dehşet içinde dinlerler)** Öldü bile... Adı Zes.. Çok neşeli bir adamdı. Görseniz, bayılırdınız. Gözlerinin içi gülüyordu. «Bay Zes, yaşamak için ne yaptınız?» diye sordum. Hiç sektirmeden görevini yapmış, çok iyi öğrenciler yetiştiriyormuş, görevinden hiçbigün kaytarmamış. Aylaklık, haylazlık etmemiş.

Rİ — Öyleyse neden?

DR. — Yeni bişey yapmamış Bayan Ri. Ol-

duğu yerde duruyor. Ama ne var, iyi duruyor, sağlam... Yaşamak için yetmez. Yirmi dört saatlik son fırsatı verdim. Yine bişey beceremedi. Bir desti suyu içmiş, somunu da yiyip bitirmişti.

NEK — Zehir?

DR. — İçemedi. Korktu. Sonra, sabaha karşı üçte, kara kalabalık onu parçaladı. Zavallı, iyi adamdı.

MET **(Başını çevirir ona. Sert)** — Öyleyse yaşatsaydınız...

DR. **(Arkasında duran Met'e başını döndürerek)** — Benim elimden ne gelir Bay Met... Yaşamak için bişey yapmamış. **(Susma)** Sonra, ordan bilgine gittim. İnsan beyninden çıkan ışın akımlarıyla işliyen bir saat yapmış. Bildiğimiz saatler gibi işlemiyor, başka türlü. Yine zamanı gösteriyor ama, her insanın kendine göre ayrı ayrı zamanları oluyor. Çünkü herkesin beyninden çıkan akımların hızı bir değil. Kimisinin saati çok hızlı işliyor, kimisininki de çok yavaş... Hiç işlemiyenler de var.

NEK — Yaşıyacak mı?

DR. — Yüzelli yıl... Sonra da çöpçüye gittim. O da bir ay yaşıyacak.

Rİ — O ne yapmış?

DR. — Ancak bir saatte süpürülüp temizlenebilen bir sokağı, onbeş dakikada temizlemenin yolunu bulmuş. yeni bir temizleme yönetimi bu... Bundan sonra o sokak, artık hep onbeş dakikada temizlenecek. Bir ay sonra yeniden yargılanacak. Yeni bir şey daha yapmışsa bel-

ki daha çok yaşayabilir.

(Kinata, içinde ıhlamur bardakları olan tepsiyle gelir. Herkesin önüne bardakları koyar.)

DR. — Bayan Kinata, siz de yargılanacak mısınız?

KİNATA **(Heyecan ve sevinçten elindeki tepsiyi çarpar.)** — Nasıl? Ne dediniz? Beni... Beni de mi yargılıyacaksınız?

DR. — Neden olmasın, niçin şaştınız? Siz istedikten sonra...

Rİ **(Küçümsiyerek)** — Bişey yapmış da sanki, bir de yargılanacak...

KİNATA **(Utanmış)** — Belki... Belki de Bayan Ri. **(Sevinçli, ne yapacağını şaşırmış)** Ben de...

KEER **(Dışardan)** — Meet, Meet... **(Kapıyı yumruklar)** Met!

NEK **(Doktor'a)** — Komşunun kızı, şurda oturur.

Rİ — Met'in nişanlısı. Çok iyi kızdır.

KEER **(Dışardan)** — Orda mısın? Bişey söyle... Altı köşeli düğmeyi buldum. Buldum ama çok küçük. Elbiseme gitmiyor. Daha büyüklerini hiç bir yerde bulamadım.

MET **(Kapıya yaklaşır)** — Sus Keer, sus artık. Doktor içerde.

(Doktor ayağa kalkar. Ri ile Nek de onunla kalkarlar. Resim sergisi gezer gibi doktor, her resmin önünde durur. Duvardaki resimleri eller. Önünde durduğu her resim için konuşur.)

DR. **(En sağdaki resim önünde.)** — Perp... Hey hey... Tıpkı kurşuna dizildiği günkü gibi gülüyor. Hiç kimse onun kadar güzel yaşıyamadı. Günlerini canıyla, yaşamını kanıyla kazandı.

NEK — Dörtyüz yıl değil mi?

DR. — Hayır, dörtyüzelli yıl yaşıyacak. Genç öldü ama, dörtyüzelli yıl yaşıyacak. **(Generalin resmi önünde)** Sayın general Kiş... Önünde saygıyla eğiliriz. Şuna bakın, nasıl da saçından tırnağına asker. Ona «Asık surat» diye ad takmışlardı. Yeryüzünde hiçbir gülünçlüğe dudaklarını bile kıpırdatmadı.

Rİ — İyi savaşırmış...

NEK — Çok iyi döğüşürmüş.

DR. — Çok daha iyi düşünürdü.

NEK — Sanırım, ikiyüz yıl.

DR. — Evet, ikiyüz yıl yaşıyacak. **(Sakallı resmin önüne gider)** — Heen, sakallı bebek. Ölümünden çok sonra yaşamıya başladı.

NEK — Uzun süre unutulmuş.

DR. — Yaşamak için bişey yapmış olan büsbütün unutulmaz.

Rİ — Çok doğru.

DR. — Beşyüzseksen yıl yaşıyacak. **(En soldaki çirkin kız resmi önüne gelir)** Çirkin kız Vina.

Rİ — Zavallı...

DR. — Neden? Bir ay yaşadı diye mi?

KİNATA — Ah, ben de bir aycık yaşıyabilseydim.

(Doktor, sahnenin önünden geçerken aya-

ğı, koltuğun altına uzatılmış futbolcu bacağına takılır, sendeler.)

DR. — Burda bir ölü var. Koltuğun altında... Birisi ölmüş.

NEK **(soğukkanlı)** — Ölü değil Bay Doktor.

Rİ — Oğlumuzun heykeli.

NEK — Büyük oğlumuz. Met'in ağabeyisi.

DR. — Hani top oynardı, o değil mi, tanıdım.

MET **(Öğünerek)** — Santrafor oynardı.

NEK — Evet o. Onun heykeli.

(Nek, koltuğun altındaki alçıdan yapılmış, bir futbolcunun sol ayağını alır. Bu ayakta altı ızgaralı, kabaralı futbol ayakkabısı, renkli futbol çorabı vardır. Bacak, diz kapağın üstünden kopuktur. Kopuk yerden iki kemik ucu görünür.)

NEK **(Bacak kucağında)** — İşte büyük oğlumun heykeli.

MET — Oniki pastan şut çekti mi, boğayı devirirdi.

Rİ — Büyük oğlumun heykelini beğendiniz mi?

NEK — Güzel olmuş, değil mi?

DR. **(Şaşırmış)** — Ama yalnız sol bacak...

NEK — Bilirsiniz Bay Doktor, büyük oğlumun en önemli yeri sol bacağıydı.

Rİ — Yalnız sol bacağı hatıra gelir.

MET — Bir şut çekerdi. Ya topu patlatırdı, ya ağları delerdi.

DR. — Evet... Çok güzel heykel. Ta kendisi...

NEK — Bu cuma, törenle alana dikilecek. **(Bacağı karşı duvara dayar. Karşısına geçip sağdan soldan bakar)** Benziyor değil mi?

DR. — Tıpkı... **(Yanında getirip sehpanın üstüne bıraktığı çantadan bir desti, bir ekmek, bir de bakır tas çıkarır)** Bunlara ihtiyaç kalmıyacağını umarım.

(İçerde açık kalmış olan kapı yine rüzgârdan gıcırdayarak açılır, kapanır, kapı kanadı çarpar.)

MET **(Sinirli. Kinata'ya)** — Yine mi kapıyı açık bıraktın? Bu ses sinirime dokunuyor. **(Kapıyı kapamak için mutbak kapısından çıkar.)**

NEK **(Met çıkar çıkmaz Doktor'a)** — Ona bitürlü anlatamadık.

Rİ — Uğraşmadık da değil, ama yaşamanın güzelliğini anlatamadık.

NEK — Çok çalıştık.

Rİ — Bilemezsiniz, nasıl çırpındık. Tek çocuğumuz.

NEK — Biricik oğlumuz...

DR. **(Gülümsiyerek)** — Nerdeyse beni de ağlatacaksınız. Ne istiyorsunuz benden, hiç anlamıyorum. Met'in kendi kendisi için yapamadığını, ben onun için nasıl yapabilirim... Değil mi Bayan Ri? Benim görevim acımak değil, yargılamak.

Rİ — Biliyorum Bay Doktor. Ama bir anne için ne zor.

NEK — Tek çocuğumuz, gözümüzün önünde ölecek.

DR. — Kazanmadığını yaşamak, ölmesinden daha acı değil mi? Biliyorsunuz, hak etmeyenler için hiç boş yer yok.

NEK — Evet öyle...

DR. — Gözünüzün önünde, yaşadığını bilmiyen bir canlı. Bu, hepsinden acı... Hem daha yargılanmadan neden tasalanıyorsunuz?

Rİ — Bişey yapmadı ki... Hiçbişey yapmadı.

KİNATA **(Ri'ye)** — Yemeği hazırlıyayım mı?

Rİ — Hazırla.

(Kinata mutbak kapısından çıkar.)

DR. — Öyle görünüyor ki Bay Şöö bin yıl yaşamak istiyor. Bu ne çalışkanlık.

NEK — İşte hep böyle.

Rİ — Hiç boş durmaz.

(Met girer. Elindeki kurşun kalemi öbürlerine göstermeden cebine sokar. İçerdekilere sırtını çevirip bir koltuğa saygısızca oturur.)

NEK — Babam yıllardan beri hep böyle.

DR. — Yaptığı nedir?

NEK — Bilmiyoruz.

DR. — Sormuyor musunuz?

NEK — Sruyoruz. Ama kimseye bişey söylemiyor.

Rİ — Arada bir, «çok yaşlılar çocuk sayılır. Ben de çocuğum. Bu da benim oyuncağım işte...» diyor.

KİNATA **(Birdenbire kapıyı açar. Korkuyla)** — Bayan Ri. Bayan Ri... Aman Yarabbi...

Rİ **(Korkuyla)** — Ne var Kinata?

KİNATA — Gelin bakın, mutbağın bütün duvarlarını çizmişler; yazılar, resimler...

Rİ — Yine mi? **(Ri ile Nek gider bakar, dönerler. Doktor'la Met kıpırdamazlar.)**

NEK — Bu nasıl şey hiç anlamıyorum.

KİNATA — Biliyorsunuz, az önce bütün duvarlardaki yazıları, resimleri temizlemiştim.

DR. — Ne oluyor, ne var?

NEK — Anlıyamıyoruz Bay Doktor, birkaç zamandanberi evin duvarlarına yazılar yazılıyor, kalemle çiziliyor.

KİNATA — Resimler de var.

Rİ — Kargacık burgacık...

DR. **(Gülümser)** — Hımm...

Rİ — Sanki evin içinde bir ruh dolaşıyor.

DR. **(Met'e dönüp bakarak)** — Helâ duvarlarında da yazılar oluyor mu? **(Susma. Kinata çıkar)** Hiç büyük kuleye çıktınız mı Bay Nek?

NEK — Alandaki kule mi? Evet, arasıra karımla çıkarız.

Rİ — Kulenin en üstündeki balkondan kenti boydan boya seyretmek çok güzel oluyor. İnsanlar mercimek kadar görünüyor.

NEK — İnsan aşağı bakarken korkuyor.

DR. — Kulenin iç duvarlarına hiç dikkat ettiniz mi?

NEK — Evet... pek değil... Ama baktığım oldu.

DR. — Neler gördünüz kulenin duvarlarında?

NEK — Bilmem, pek farkında değilim.

DR. — Duvarlarda yazılar, resimler yok muydu? Kurşunkalemle, boyalı kalemle yazılmış, çiviyle çizilmiş...

Rİ — Evet, evet... Koca kulenin duvarlarında bir parmak boş yer bırakmamışlar. Aman onlar ne kargacık burgacık yazılar, ne biçimsiz resimler...

NEK — Okumaya da çalıştık. Çoğu okunmuyor. Maniler, koşmalar yazmışlar. Kimisi yalnız adını, doğum yerini, tarihini yazmış...

Rİ — Kimisi de sevgilisinin resmini yapmış, altına da kim olduğunu yazmış.

DR. — Herkes edebiyat tarihine girecek şiirler yazamaz, müzeleri süsliyecek resimler yapamaz. Ama herkes yaşamak istiyor, kendi gücüne, yaptığı işe göre. **(Met'e bakarak ona anlatmak istercesine konuşur)** Kimisi biliyor yaşamak istediğini, kimisi de bilmiyor. Sizin evnizde bilinçsiz biri var. Hem istiyor yaşamak, hem de ne istediğini bilmiyor.

KİNATA **(girer)** — Yemek hazır efendim.

Rİ — Buyrun Bay Doktor.

(Doktor, yemeğe götürmek için Şöö'nün koluna girip onu kaldırmak ister.)

NEK — Babam yemek yemiyor Bay Doktor.

Rİ — Yalnız süt, bir de meyva suyu içer.

(Doktor, Ri, Nek, Kinata çıkarlar)

KEER **(Dışardan)** — Meet, Met!

MET — Ne var Keer, bıktım artık senin düğmenden...

KEER — Ne yapıyorsun?

MET — Hiç...

KEER — Nasıl hiç? Bacaklarını da sallamıyor musun?

MET — Hayır. Bu Doktor büsbütün keyfimi kaçırdı. O geldiğindenberi bacaklarımı da sallamıyorum.

KEER — Bişey yap, bişeyler yap...

MET — Yalnızım Keer. Sen de yoksun. Gelmiyorsun...

KEER — Nasıl geleyim... Sizde olan, dışarıya da bulaşır diye beni sizin eve bırakmıyorlar. Ben gidip düğme arıyayım yine... **(Sesi uzaklaşır)** Görüşmek üzere...

Rİ **(Merdivenden iner)** — Yemeğe gelsene!

MET **(Ters)** — Karnım tok.

Rİ — Tok da olsan gel sofraya otur. Doktora karşı ayıp olur. **(susma)** Yine tersliğin üstünde. Hadi, hadi gel oğlum.

MET **(Bağırır)** — Karnım tok diyorum.

Rİ — Hiç iyi yapmıyorsun. **(Gider)**

(Met uyuşuk uyuşuk yerinden kalkar. Şöö'nün yaptığı işe bakar. Onun yöresinde birkaç kez dolanır. Sonra yanına sokulur.)

MET **(Kulağına yüksek sesle)** — Büyükbaba...

ŞÖÖ **(yumuşak)** — Sen misin Met?

MET — Bu kutunun ne olduğunu neden kimseye söylemiyorsun?

ŞÖÖ — Şışştt... **(Fısıltıyla)** Kimse var mı burda?

MET — Hayır, kimse yok.

ŞÖÖ — İkimiz miyiz? Öbürleri nerde?

MET — Yemekteler.

ŞÖÖ **(Sevgiyle Met'in yanaklarını iki avucuna alır, okşar)** — Sana söylerim, senden saklamam. Bu kutu var ya, bunun adı «Karanlık kutusu». Yeryüzünün bütün karanlıklarını bu kutunun içine doldurmaya çalışıyorum. Bak, burda bir delik var. Karanlıkları bu delikten içeri sokup, kutuda hapsedeceğim.

MET **(Şöö'nün duymıyacağı sesle)** — Deli... Bunak!

ŞÖÖ — Karanlığı kutuya dolduruyorum ama, yine kaçıyor. Bitürlü hapsedemiyorum. İşte, uğraşıp duruyorum. Karanlığı bir içerde tutabilsem, bir tutam karanlık bile dışarı çıkamasa... Anlıyorsun değil mi? Karanlığın hepsini içeri tıkmalıyım. Bir kıpı karanlık dışarı çıktı mı hemen yayılıyor, bütün aydınlığı pisletiyor.

MET **(Yüksek sesle)** — Peki, ne olacak? Ne işe yarar?

ŞÖÖ **(Bu bilgisizliğe şaşmış)** — Nasıl? Ne mi olacak? İnsanlar karanlıktan kurtulacak. Yeryüzü apaydınlık kalacak.

MET — Budala moruk... **(Yüksek sesle)** Neden bunu başkalarına söylemiyorsun? Neden saklıyorsun?

ŞÖÖ — Neden mi? **(Gülerek)** Sonra bana deli derler. Moruk bunamış derler. Ama bir de başarırsam... Karanlıkları bu kutuya tıktığımı düşün. İşte o zaman anlıyacaklar. Karanlıktan kurtulunca görecekler gerçeği. Anlıyorsun değil mi? O zaman bana hiçkimse deli, bunak di-

yemez. **(Susma)** Her zaman böyle olmuş. **(Eliyle sağdaki resmi göstererek)** Alalım Perp'i. Ona da önceleri deli demişler. Sonra herşey anlaşılır. İş, tasarladığını yapıp ortaya koyabilmekte.

MET — İyice bunamış zavallı... **(Yüksek sesle)** Neye yarıyacak bu yaptığın iş?

ŞÖÖ **(Büsbütün şaşırmış. Eliyle dışarısını göstererek)** — Bütün dışardaki kara kalabalık karanlıktan kurtulacak. Karanlığı bu kutuya hapsedince, dışardakiler de aydınlıkta kalacak. Hep aydınlık, herkes, her yer... İnsanlar karanlıktan korkarlar. Neden? Görmezler, bilmezler de ondan. Demek biz karanlıktan değil, bilgisizlikten korkuyoruz. Düşünsene Met, her yer aydınlık olunca, korku kalmıyacak...

MET **(Yüksek sesle)** — Sen içerde oturduğun yerde, dışardaki karanlığı bu kutuya nasıl doldurursun? Neden dışarı çıkmıyorsun?

ŞÖÖ **(Korkulu)** — Dışarı mı? Kim çıkabilmiş de ben çıkayım... Bu korkunç kara kalabalık dışarı çıkanı parçalar, paramparça eder.

MET — Onlara, sizi karanlıktan kurtaracağım desene...

ŞÖÖ — Bilmiyorlar ki karanlıkta olduklarını. Haberleri bile yok. Onun için de karanlıktan kurtulmak istemiyorlar. Kim kendilerine karanlıkta olduklarını söylerse ona düşman oluyorlar.

MET — Bırak, herkes kendi bildiği gibi yaşasın, nasıl mutlu oluyorsa öyle... Sana ne?

ŞÖÖ — Ama ben aydınlığı biliyorum.

MET — Dışardakiler karanlıkta olduklarını bilmiyorlarsa, demek ki mutludurlar. Neden tedirgin ediyorsun?

ŞÖÖ — Karanlıktan kurtulunca anlıyacaklar bunu.

MET — Yanlarına gitmeden, aralarına katılmadan nasıl onları karanlıktan kurtaracaksın?

ŞÖÖ — İşte bu kutu var ya... Karanlığı bu kutuya doldurunca, sonra kutuyu yakacağım. İçindeki karanlık da yanacak.

(Sahne yavaş yavaş kararır. Bir ışık demeti altında yalnız Kinata ile Doktor görünür. İkisinin arasındaki masada desti, somun, tas vardır.)

DR. — Buyrun Bayan Kinata. Yaşamak istiyorsunuz, değil mi?

KİNATA — Evet Bay Doktor. Yaşamak istiyorum, hem de çok, çok yaşamak...

DR. — Herkes gibi.

KİNATA — Ama Met istemiyor.

DR. — O da istiyor. Bayan Kinata. Ama istemiş olduğunu bilemiyor, farkında değil. Yaşamak istemese hiç, duvarlara yazı yazar mıydı?

KİNATA **(Şaşırmış)** — Aman... Gerçek mi? Helânın duvarlarına o çirkin yazıları yazan Met mi? Mutbaktaki resimler?..

DR. — Elbette o... Haberi yok yaşamak istediğinden, bilincine varmamış... **(Susma)** Yemek yersiniz değil mi Bayan Kinata?

KİNATA — Yemek mi, tabii yerim.

DR. — Su da içersiniz.

KİNATA — Evet...

DR. — En çok sevdiğiniz yemek?

KİNATA — Kuru fasulye.

DR. — Çok mu seviyorsunuz?

KİNATA — Evet, çok. Bol salçalı, kırmızı biberli fasulyaya bayılırım.

DR. — Niçin?

KİNATA — Hiç... Seviyorum işte.

DR. — Ama neden seviyorsun?

KİNATA **(Ne söyliyeceğini bilemez)** — Bilmem... Hiç düşünmedim. Ama kuru fasulyeyi çok seviyorum.

DR. — Bayan Kinata, yaşamak için, her lokmayı yaşamak için çiğniyorsun. Suyun her yudumunu yaşamak için içiyorsun. Ama her lokmayı çiğnerken, her yudumu içerken, bunu neden yaptığını hiç düşünmüyorsun. Kuru fasulyeyi de yaşamak için seviyorsun. Yaşamın birinci boyutunda sürmek, uzamak istiyorsun. **(Durur)** Bayan Kinata!

KİNATA — Buyrun.

DR. — Evlenmediniz, değil mi?

KİNATA — Evlenmedim.

DR. — Ama seviştiniz.

KİNATA **(utanarak)** — Yalnız bir erkeği sevdim. Bana... **(durur)**

DR. — Anlatın, anlatın.

KİNATA — Şiirler söylerdi. Saçlarımı okşarken yüreğim duracak sanırdım. En büyük mutluluğum... **(Durur)**

DR. — Anlatın, anlatın Bayan Kinata.

KİNATA — Elimi avucuna aldığı zaman en büyük mutluluğu duyardım.

DR. — Niçin?

KİNATA — Hiç... Seviyordum.

DR. — Neden?

KİNATA — Seviyordum işte...

DR. — Ölmemek için seviyordun Bayan Kinata. Sevgilinin gözlerine ölmemek için bakıyordun. Sevgilin de senin saçlarını ölmemek için okşuyordu. Her bakışta, her okşamada biraz daha yaşıyacaktınız. Çocuğunuz olacaktı, yaşamak için... Zaman içinde canınızın uzaması için.

KİNATA — Bencil değilim ben. Onun gözlerine bakarken, hiç de böyle bişey düşünmemiştim.

DR. — Sevgilin de, senin saçlarını her okşayışta bunu düşünmemişti. Met duvarlara yazıp çiziyor. Ama bunu neden yaptığını bilmiyor. Bu yaşamanın ikinci boyutu. Midesinde eti uzayacak, sevgisinde canı sürecek, yaptığı işle de, etin, canın içindeki kişiliği yürüyecek zaman içine. **(Susma)** Korkuyor musun Kinata?

KİNATA — Ölümden mi? Çok, çok korkuyorum.

DR. — Bir yere tutun!. Tutun bir yere!. Sarıl bişeye, ölümden kurtulmak için...

KİNATA — Ekmeğe tutundum.

DR. — Öyleyse etiniz yürüyecek. Yine korkuyor musun?

KİNATA — Evet... Çok.

DR. — Bişeye tutun!

KİNATA — Sevgilimin elleri, sesi, bakışları... Saçları.

DR. — Canın uzayacak. Senden sonra da senden can kalacak. Yine korkuyor musun?

KİNATA — Çok, çok korkuyorum.

DR. — Bişeye tutun, sarıl ki, etinin, canının ölümünden sonra da yaşıyasın. Ne yaptın yaşamak için Bayan Kinata?

KİNATA **(Yamadığı çorabı korkuyla uzatır)** — İşte, işte yapabildiğim bu. Gücüm buna yetti. Yaşıyabilir miyim?

DR. **(Çorabı alır)** — Bir çorap bu...

KİNATA — Evet Bay Doktor. Ama iyi bakın, şimdiyedek hiçkimse böyle çorap yamayamadı.

DR. — Bu çorap yaamlı mı? Hiç belli değil.

KİNATA — Yaması belli olmayan çorabı ilk ben yaptım.

DR. — Yaşamın üçüncü boyutuna girdin Bayan Kinata.

KİNATA **(Sevinçle ağlıyarak)** — Yaşıyacak mıyım, yaşıyacak mıyım Bay Doktor?

DR. — Evet, üç gün.

KİNATA **(Dr.un ellerine sarılır).** — Daha çok, daha çok yaşamak istiyorum.

DR. — Daha çok iş yapın, daha yeni, daha büyük...

(Sahne yavaş yavaş kararırken Met'in korkuyla «Anne» diye bir kaç kere bağırdığı duyulur. Sahne aydınlanır. Doktor önde, Nek, Ri arkada merdivenlerden inerler. Yemek yemişler-

dir. Neşeli konuşurlar. Daha sonra Kinata merdivenlerden iner ve mutbak kapısından çıkar. Şöö, yine penbe kutusuyla uğraşıyor. Met onlara ürkek bakıyor.)

KEER **(Dışardan)** — Meet, Meet!.. **(Kapıyı yumruklar)** Orda mısın Meet?

DR. — Bu güzel sesli kızı neden içeriye çağırmıyorsunuz?

Rİ — Gelmiyor.

NEK — Dışardakiler bırakmıyor.

DR. — Bir sınayalım.

KEER **(Dışardan)** — Bulamadım, hiçbir yerde bulamadım.

DR. — Düğme mi arıyorsunuz Bayan Keer?

KEER — Evet. Düğme arıyorum.

DR. — Met'te düğmeler var ama, bilmem aradıklarınızdan mı? Açık mavi renkli düğmeler...

KEER — Ben de açık mavi arıyorum.

MET **(Doktora)** — Bende düğme yok. Hiçbişey yok.

DR. **(Met'e)** — Şışşt... **(Keer'e)** Ama Met'teki düğmeler iki delikli. Bilmem işinize yarar mı?

KEER — Ben de iki delikli düğme arıyorum.

DR. — Ama Met'teki düğmeler büyük.

KEER **(Sesi heyecanlı)** — Ben de büyük düğme istiyorum.

DR. — Ama Met'teki düğmeler altı köşeli.

KEER **(Sesi sevinçli)** — Ben de altı köşeli düğme istiyorum.

DR. — Öyleyse gelin de alın.

(Dışarda uğultu, gürültü başlar. Gittikçe gürültü artar. Dışardan şu sesler duyulur:

— Gitme Keer...

— Keer, bir daha dışarı çıkamazsın...

— Bırakmayız seni dışarı...

— Kandırıyorlar Keer... Girme içeri...

— Keer, Keer... Hep içerde kalacaksın.

— Gitme Keer... Sonra seni öldürürüz.

(Sağdaki kapı birden açılır. Keer sevinçle içeri girer. Met'e koşar.)

KEER **(Met'e)** — Aradığım düğmeler sende vardı da neden daha önce söylemedin?

MET **(Ters, Keer'i iter)** — Bende düğme yok. Hiçbişey yok. Yalan...

KEER **(Hayal kırıklığı ile)** — Beni kandırdın mı yoksa... Demek içeriye gelmem için beni kandırdın, yalan söyledin... **(Susma)** Bir şey söylesene!.. **(Öbürlerine)** Hepiniz beni kandırdınız.

(Keer dışarı çıkmak için kapıya doğru giderken, Ri kolundan tutar. Nek de önüne geçmek ister.)

KEER — Bırakın beni.

Rİ **(yumuşak)** — Ne yapıyorsun Keer... Çıldırdın mı sen?

NEK — Çıkma... Seni parçalarlar, paramparça ederler.

(Keer kapıya atılır. Tokmağa yapışır, çeker. Ama kapı bitürlü açılmaz. Dışarda gürültü arasında kadın, erkek sesleri duyulur.)

— Artık dışarı çıkamazsın.

— Bir daha aramıza gelemezsin.

— Hep içerde kalacaksın...

(Keer kapıyı açmaya uğraşır, açamaz. Ri onu kolundan çeker. Keer, kapının dibine çöker, hıçkırarak ağlar.)

KİNATA **(Mutbak kapısından korkuyla girer)** — Duvarlara yine yazmışlar Bayan Ri... Yine yazmışlar...

(Sol yanda, içerde açık kalmış kapının rüzgârla açılıp kapandığı, gürültüyle çarptığı ve gıcırtılı reze sesleri duyulur.)

KEER **(Hıçkırarak)** — İçerde kaldım. Artık hiç dışarı çıkamıyacağım.

(Keer ağlarken, Met çarpan kapıyı kapamak için mutbak kapısından çıkar.)

TABLO : III

Her şey, ikinci tablonun tıpkısı. Yalnız ikinci tabloda koyu gri olan duvarlar, üçüncü tabloda açık gridir. Met, birinci tablodaki gibi divana uzanmış. Keer, onun yanında, yerde oturuyor. Nek, kitap okuyor. Ri, radyonun yanında, radyodan hafif bir müzik dinliyor. Duvarların rengini değiştirme olanağı yoksa, renk değişmeden de oyun sürebilir.

NEK (**Okuduğu kitaptan büyük bir beğeni duyduğu belli. Kitabı masaya bırakarak**) — Bunda büyük bir haksızlık yok mu? Bu şiirleri yazan insan nasıl, nasıl ölebilir... Hem de şu dışardaki kara kalabalık yaşarken.

Rİ (**Radyonun düğmesini kapar**) — Büyük bir haksızlık var. Dışardakiler nasıl, nasıl yaşayabilir... Hem de bu müziği yapan ölmüşken...

MET — Uykum var...

Rİ — Uyu...

MET — Uyuyamıyorum. Çağırdınız doktor, uykumu kaçırdı.

NEK — Öyleyse uyuma...

MET — Uykum var diyorum size. Uyumak istiyorum. **(Durur)** Ne diye şu doktoru çağırdınız sanki...

NEK — Doktor nasıl olsa gelecekti. Biz çağırmasak da...

MET — Beni öldürmek için değil mi? Doktoru beni öldürmesi için çağırdınız. Beni öldüreceksiniz...

Rİ — Biz değil Met, biz değil... Sen kendi kendini öldüreceksin, herkes gibi... Biz seni yaşatmak istiyoruz.

MET — Ben istemiyorum yaşamak.

NEK — Biz istiyoruz. Yaşaman gerekli...

MET — Neden? Size ne benim yaşamamdan?...

NEK — Kendimiz için, kendimiz için... Annenin saçlarını senin için okşadım.

Rİ — Sen olmazsan, biz de yaşayamayız. Babanı, senin yaşaman için öptüm.

KEER —Şimdi anlıyorum. Boyumun uzaması durunca, Doktor beni de yargılıyacak.

Rİ — Senin yargılanman için daha çok var kızım...

KEER — Met ...Neden anlamak istemiyorsun... Bişey yapmalısın.

MET **(Kızgınlıkla)** — Yapmıyacağım, hiçbişey yapmıyacağım. Bırakın beni... Yaşamak

istemiyorsam size ne... Ne diye çağırdınız Doktoru? Bu duyguyu bize o aşıladı, o verdi.

NEK — Ondan önce de duyuyorduk.

MET — Ama adını koymamıştık. Bu duygunun adı yoktu. Adı olmayan şeyin kendisi de olmaz.

NEK — Kendisi olan şeyin adı da olur.

MET — Doktor gelmeden önce kelimesizdi. Bu duygunun adını ben ondan öğrendim.

KEER **(kendi kendine)** — Daha iyi anlıyorum.. **(Met'e)** Adını bilmediklerimiz yok mu Met?

MET **(Babasına)** — Yaşamamı istiyorsanız, bana bir gününüzü, bir saatinizi versenize...

NEK — Bir milyon yıl yaşasam, bir saniyesini veremem, ne sana, ne başka birisine...

Rİ — Biz kendimiz için senin yaşamanı istiyoruz, kendimiz için.

MET **(hırçın bağırır)** — Ne diye bu Doktor'u çağırdınız, ne diye?

(Sahne kararır. Bir ışık demeti altında Doktor'la Met görünür.)

DR. **(güler yüzlü)** — Ben çağrılmadan gelirim Met... Ne zaman, nereye geleceğimi bilirim. Boynunuzun uzaması durunca, işte geldim.

MET **(bağırır)** — Hepimiz öleceğiz. Peki, siz?

DR. — Ben yokum delikanlım. Ben, sizinle varım. Ancak siz varken varım. Siz olmayınca ben de olmam. Tıpkı güneş gibi, ay gibi, su gibi, hava gibi... Sen yokken, senin için, artık onlar da yok. Sen yaşadıkça ben varım.

MET — Gün, ışık, hava, su her zaman var.

DR. — Ama sen yokken onların olduğunu bilmiyeceksin. Beni de öyle...

MET — Niçin, niçin geldiniz, nerden geldiniz içimize? Biz ne güzel, ne rahat ölecektik. Kendikendimize ölüp gidecektik, yaşadığınızı, öleceğimizi bilmeden...

DR. — Belki de ölmüşsünüzdür.

MET — Ölmeden, ölmek istemiyorum. Ölmedim ben...

DR. **(Sâkin)** — Elbette ölmedin. Ölsen, korkmazdın artık. Korkuyorsan ölmedin demektir.

MET — Dışardakiler korkmuyor.

DR. — Bilmiyorlar da ondan.. Onlar ne yaşıyor, ne ölüyor. Arada kalmışlar. Yaşamanın tadını hiç duymamışlar. Ölümle yaşamın ortasındalar. Karanlıkta kalmışlar. Ama bilmiyorlar karanlıkta olduklarını.

MET — Neden?

DR. — Karanlıkta doğmuşlar, karanlıkta yaşıyorlar, karanlıkta ölecekler. Karanlık içlerinde, karanlık dışlarında. Kendileri karanlık olmuş. Bir göz kırpasıya ayrılmamışlar ki karanlıktan, onun ne olduğunu bilsinler... Bir kurtulsunlar karanlıktan, o zaman yaşamak istiyecek onlar da...

MET **(korku içinde bağırır)** — Yaşamak istiyorum, yaşamak istiyorum... **(Ağalar gibi)** yaşamak istiyorum...

DR. — Elbette yaşamak istiyorsun... Yoksa helânın duvarlarına yazı yazar mıydın, ko-

ridor duvarlarına resimler çizer miydin?

MET **(Suçu yakalanmış gibi korkuyla)** — Biliyor musunuz? Kim söyledi size?

DR. — Bilmeden yaşamak istiyorsun. Ne istediğini bil artık Met!..

MET — Nasıl yaşıyacağım? Bana yardım edin... **(Divanın üstüne çöker)**

DR. — Yaşamayı sevmek ölümü düşünmekle olur.

MET — Nasıl düşüneyim, bilmiyorum.

DR. — Kendinle kal biraz.

MET — Kalamam, korkuyorum kendimden.

DR. — Elini alnına koy...

MET — Koyamam, yorulurum.

(Sahne kararır. Yeniden normal aydınlanır. Durum, bu tablonun başında olduğu gibidir. Met, divanda yatıyor. Keer, yerde yanında.)

Kİ — Keer, içerde kaldım diye üzülüyor musun yine?

KEER — Hayır, artık alıştım.

Rİ — Ya dışarıya çıkamamak?.

KEE R— Hayır hayır... Dışarı çıkmak da istemiyorum.

MET **(sinirli)** — Kimse dışarı çıkmak istemiyor. Ne dışardakiler içeri giriyor, ne içerdekiler dışarı çıkıyor. Dışardakilerle içerdekiler bıçağın iki yanı gibi ayrılmış, o denli birbirine yakın, o denli birbirine uzak **(Babasına bakarak)** Korkaklar! Hepiniz korkaksınız...

NEK — Neden sinirleniyorsun?

MET — Yaşamak, yaşamak... Niçin yaşıyacakmışım.»

NEK — Kendin için... Borcunu ödemek için. **(Ayağa kalkar, parmaklarını uzatır)** Parmaklarımda atalarımın alacakları var. Gözlerim borçlu... Adlarını bildiğim, bilmediğim insanlara ayaklarım, ağzım, kulaklarım borçlu.. Borcumu ödemek için yaşamam gerekiyor...

MET — Beni de borçlu bırakmak için değil mi?

NEK — Sen nasıl olsa borçlusun. Doğduğundan beri borçlusun... Ya borcunu ödeyip yaşıyacaksın, ya da öleceksin...

MET **(bağırır)** — Yeter artık... Ölümden konuşmayın bana... Ölünceye kadar yaşamak istiyorum...

Rİ — Ne güzel, ne güzel... Korku başladı içinde... **(Sevinerek)** Oğlum, korkuyorsun değil mi? Ne güzel... Korkuyorsun, yaşıyacaksın demek... Yaşamak için bişey yapacaksın. **(Anne** sevgisiyle içli) Bişey yapacaksın, büyük bişey... Yaptığın işde yaşıyacaksın. Biz de birlikte yaşıyacağız... Met, herkes seni bilecek, tanıyacak. Adın kitaplara, anıtlara geçecek...

NEK — Korkuyorsun değil mi? Ölmekten korkuyorsun... Öyleyse neden ölümden intikamını almıyorsun? Neden ölüme kafa tutmuyorsun?. Haydi Met... Ölümü düşündükçe yaşamayı seveceksin... Haydi Met!..

KEER — Met... Haydi... Haydi Met!..

MET **(ayağa kalkar, heyecanlı)** — Niçin yaşıyacağım? Niçin? Korktuğum doğru... Öncele-

ri korkmuyordum. Şimdi korkuyorum. Gittikçe korkum büyüyor. Ama ne olacak?.. Yüzlerce yıl önce sıfırı ilk bulana borcumu ödeyeceğim. Ayaklarım, yirmi bin yıl öncesinin borcunu ödeyecek.. Ben borcumu öderken, benden sonra gelenleri borçlandıracağım... Birinin tırnağından, birinin saçından, beni tanımayanların gözlerinden, benim tanımadıklarımın ellerinden alacağım olacak... Bir borç ki, kuşaktan kuşağa sürüp gidiyor. Bana sordular mı? «Met, bak senin için neler yaptık... İster misin bunları?» dediler mi?

NEK (**Kalkar, oğlunun karşısına geçer**) — Korkuyorsun...

MET — Korkuyorum... Hepiniz gibi... Ama dışardakiler korkmuyor.

NEK — Haberleri yok.

MET — Neden haber vermiyorsunuz?

NEK — Bizi dışarı bırakmıyorlar ki... İstemiyorlar haber almak. Öğrenmek istemiyorlar. Dışardakilerin kelimeleri yok. Adını koymadıkları için yaşamıyorlar.

MET (**dalgın**) — Heykelimi dikseler. Bir heykel ki... Başım bulutlarda olsa, ayaklarım denizlerde... Peki ne olur, ne çıkar bundan baba? Ben yokum, ben... Yokum o zaman. Hiçbişey bilmiyeceğim.

NEK — Varsın Met... Yaşıyacaksın. Yaşıyacağını ölmeden bileceksin.

MET — İstemiyorum...

NE K— Bikez korku içine girdi artık... İstesen de istemesen de ölümden hıncını alacak-

sın. Yaşamak zorundasın artık. Borcunu ödemek için, senden sonrakilerden alacağın olacak...

MET **(ellerine ayaklarına bakar)** — Kimlerin elleri, kimlerin parmakları? Bu ayaklar kaç yüz bin kişinin...

NEK — Bu yarışa girmişsin bikez. Soluğunu senden sonrakilere uşlatıracaksın.

Rİ — Yaşamak güzel.. İnsan için ondan üstün ne var. Yaşamak, mutluluğumuzun amacı o...

(Şöö, merdivenden iner. Yerine oturur, kutuyu masanın üstüne koyar, evirip çevirmeye başlar.)

Rİ — Keer, senin aradığın düğmeler, benim eski elbiselerimde vardır belki. Gidip bir bakayım...

KEER **(önler)** — Hayır, hayır... Sağolun. Artık istemiyorum.

Rİ — Açık mavi.

KEER — İstemem Bayan Ri...

Rİ — Ama bendekiler iki delikli.

KEER — Olsun...

Rİ — Altı köşeli...

KEER — Hayır istemem ...

Rİ — Çok büyük...

KEER — Teşekkür ederim, istemem.

Rİ **(Nek'e)** — Yatmıyor musun Nek?

NEK **(kalkar)** — Yatalım... **(Nek'le, Ri merdivene doğru yürürler.)**

Rİ — Siz daha oturacak mısınız?..

MET — Evet...

NEK — Uykum var diyordun?

MET — Yatmıyacağım. Uykum kaçtı.

Rİ — Siz Keer?

KEER — Benim de uykum yok.

Rİ — Odan hazır kızım. İyi geceler çocuklar.

KEER — İyi geceler...

(Nek'le Ri çıkarlar. Kısa süre sessizlik. Şöö, kutusunu masadan düşürür. İpinden tutarak, el yordamıyla arar, bulur.)

KEER — Sevgilim... **(Met, bir eliyle Keer'in saçlarını, öbür eliyle de kolunu okşar)** Sevgilim... Dışardayken, hep seni düşünürdüm.

MET — Bir de düğmeleri...

KEER — Bırak o deliliğimi... Unuttum artık düğmeleri. Sana daha güzel görünmek için elbiseme uyan düğmeler arıyordum. Dışardakilerin hepsinin bir deliliği var.

MET — Ya içerdekilerin? Daha başka türlü ...Daha kibar.

KEER — Bir arkadaşım, iki yıldır toka arıyor. Bir başka arkadaşım da saçlarını boyamak için yeşil saç boyası bulamıyor. Şimdi daha iyi anlıyorum Met, insanlar yaşamak için ille de bişey yapacak.. Dışarda mutsuzluk, içerde mutluluk için.. Şimdi yanımdasın ya. Evlendiğimiz zaman...

MET **(gülümser)** — Çocuklarımız olacak...

KEER — Bir sürü.. **(Met öper. Keer birden farketmiş gibi)** şşt... Büyükbaban var...

MET — Görmez... Ben bildim bileli bakar kör.

KEER — Yavaş...

MET — Duymaz ki... Sağır.

(Met, Keer'i öperken, kız başını çeker, Şöö'ye bakar.)

KEER — Bana sanki büyük baban duyuyormuş gibi geliyor. **(Met, Keer'i kucaklar, sarılır)** Bak bak, nasıl da bakıyor bize... Yapma, görüyor büyükbaban... **(Met'in koluna başını dayar)** Evimizi anlat Met...

MET — Tıpkı kartpostallardaki gibi... Küçük, güzel, cici bir ev...

KEER **(düşte gibi)** — Önünden dere akacak mı?

MET — Evet, gümüş bir dere, evimizin önünde göllenecek ...Gölcükte ördekler yüzecek...

KEER — Şensi ördekleri kovalar, değil mi? **(Bir çocuğu azarlar gibi bağırır)** Yapma Şensi!. Bırak o sopayı elinden bakayım. Kovalama ördekleri...

MET **(şaşırmış)** — Şensi de kim?

KEER — Aaa, bilmiyor musun? Aşkolsun... Şensi ayol, Büyük oğlumuz...

MET **(Keer'i öptükten sonra o da Şensi'ye bağırır)** — Şensi, kovalama ördekleri... Anneni dinlesene... **(Keer'i bir daha öper)**

KEER — Yapma, büyükbaban...

MET — Görmez.

KEER — Görüyormuş gibi geliyor bana... Penceremizin önü hep çiçek olacak... **(Çocuk azarlar gibi bağırır)** Yapma Limi, çiçekleri koparma!..

MET — Kim? Limi de kim?

KER — Hiçbirini tanımıyorsun... Limi, büyük kızımız.

(İkisi de bu yaptıkları oyuna katıla katıla gülerler. Gülmeleri gittikçe artar. Met'in gülmesi birdenbire kesilir. Keer hâlâ gülmektedir. Met, yüzünde bir acı, şaşkınlık içinde, biraz da korkuyla gülen Keer'e bakmakta, onu incelemektedir.)

KEER **(Met'in üstüne dikilmiş bakışlarından tedirgin olarak)** — Ne var? Ne oldun?

MET — Hiç...

KEER — Bakma öyle, korkutuyorsun beni... **(Met öylece bakar)** Ne var, söylesene...

MET — Hiç... Bişey yok...

KEER — Ne olursun söyle. İçinden bişey geçiriyorsun.

MET **(Dalgın)** — Sende de oluyor mu bilmem. Gülen insanların yüzünde bir iskelet başı görüyorum. Karşımda birisi gülerken gülerken, suratının etleri dökülüyor, dökülüyor... Karşımda bir kuru kafa kalıyor. Sonra o güldükçe, kuru kafanın çeneleri birbirine çarpıyor. Gülen insanların sana da böyle göründükleri oluyor mu hiç?

KEER **(Şaşırmış)** — Hayır... **(Met başını Keer'in göğsüne dayar)** Büyükbaban hem duyuyor, hem görüyormuş gibi geliyor bana...

ŞÖÖ **(Birden ayağa kalkar, iki eliyle boşluğu yoklar, bağırır)** — Heeey... Neek, Neek... **(Met'le Keer ürkmüş dururlar. Met, sus diye Keer'e işaret eder)** Rii... Kimse yok mu bur-

da? Met... Kimseler yok mu? **(Keer'le Met ayağa kalkar. Şöö, alçak sesle, kendi kendine)** Demek kimseler yok... İyi... Yalnızım... **(Şöö, kendi organlarını, kendinden ayrı bir varlıkmış gibi severek konuşur. Sol elini, bir kedi yavrusu gibi göğsüne çeker, sağ eliyle okşar. Kendi yüzünü iki eliyle sever. Başını, saçlarını, dizlerini sever, okşar)** Elim, güzel elim, yapan elim, seven, okşayan elim... Suçlu elim, güçlü elim, yaratıcı elim, yıkıcı elim... Dirseklerim, parmaklarım... **(yanaklarını okşarken)** Ben, güzel ben, seven ben, sevilen ben... Düşünen başım. Dirseklerim, parmaklarım, parmacıklarım... Siz kimlerin parmaklarısınız? Benden önce kaç milyon kişinin?.. Kimlerden kopup geldiniz bana, bende birleştiniz?.. Yüzbinlerce kişiden birikip benim olan ayaklarım, güzel ayaklarım, canım ayaklarım... **(Şöö, kendi organlarını sevip okşarken, Met ile Keer de kendilerinden geçer, ellerinde olmadan, bilinçsizcesine onlar da kendilerini sevip, okşamaya başlarlar. Keer iki eliyle göğüslerini sıvazlar. sıkar, okşar. Met de elini yüreğinin üstüne bastırır, Şöö ellerini neresine götürürse o da oralarını sever, okşar)** Gözlerim, kaç yüz bin yıl geriden, kaç yüz bin yıl ileriye bakıyorsunuz?

KEER **(fısıldar)** — Görüyor Met ...

ŞÖÖ — Kulaklarım, işiten kulaklarım... Yüz yıl sonra yine benim sesimi duyacaksınız...

KEER **(fısıldar)** — Duyuyor Met...

ŞÖÖ **(Kendini severek)** — Bu sıcaklık ne

güzel, bu can ne tatlı. Yaşamak, ah yaşamak, ne güzel... **(Bir şeyin tadına bakıyormuş gibi dudaklarını oynatır, ağzını şapırdatır)** Yudum yudum tatmak günleri... Gözlerime dünyayı doldurmak istiyorum.

KEER **(fısıldar)** — Görüyor işte...

ŞÖÖ — Bütün sesler kulaklarımda, bütün tadlar ağzımda, bütün değinimler, ısı parmaklarımın uçlarında... yaşamak... Benden sonra yaşıyacak olan «Ben»i kıskanıyorum... **(boşlukta bişey arar gibi ellerini uzatır)** Ne güzel, ne doyulmaz şey yaşamak... Ölümsüz yaşamak...

MET **(Birden bağırır)** — Büyükbaba... Büyükbaba!..

ŞÖÖ **(Sesi duyarak irkilir)** — Met... Sen burda mıydın?

MET **(kucağına atılır, ağlamaklı)** — Büyük baba...

ŞÖÖ **(sert)** — Bu yaptığın doğru değil... Burda kimse var mı diye sordum. Neden burda olduğunu söylemedin?

(Bundan sonra normal sesle konuşurlar. Şöö onları duyar.)

MET — Yaşamak istiyorum... Ben de yaşamak istiyorum.

ŞÖÖ — Öyleyse bişey yap... Ama az, ama çok, bişey yap. Yaptığınca yaşarsın ...

MET — Ya bişey yapmayanlar, yapmadan yaşıyanlar?..

ŞÖÖ — Onlar hırsız. Onlar yaşaması gerekli olanların günlerini çalıyorlar.

KEER — Ya bişey yapmak isteyip de yapamıyanlar?

ŞÖÖ — Onlar da bişey yapacak olanları hazırlıyorlar kızım. **(Elini en sağdaki tabloya uzatır)** Üç yüz yıl boyunca yaşıyanlar, hepsi de bu Perp için çalıştılar; onun yaşaması için... **(elini ikinci resme uzatır)** Kaç yüz yıl insanlar, General Kiş'i hazırladılar. **(Elini üçüncü resme uzatır)** Dünya, iki yüz yılda Hen'i ortaya çıkarabildi... Bişey yap, bişey yap, yaşarsın...

MET — Herkes böyle söylüyor, herkes... «Bişey yap Met!» Ne yapayım? Onu söylemiyorlar. Ne yapmam gerektiğini söylemiyorlar.

ŞÖÖ — Onu söyliyebilecek olan kendisi yapar... Yapacağın işi kendin bulacaksın. Yaşam savaşı bu ...Kimsenin kimseye yardımı olamaz. Gücü yetmez ki yardım etsin... Bir saniyemi sana veremem sevgili Met, veremem. Elimde değil. **(Sessizlik)** Aramızda gereksizlerin yeri yok... Yaşamaya hakkı olmayanlar, bahar dalını ne hakla seyredecekler? Suyun tadını ne hakla tadacaklar ...Niçin kuş seslerini duyacaklar? Gereksizler gidecek, dökülecek, salt gerekliler yaşıyacak.

MET — Siz, büyükbaba?..

ŞÖÖ — Benim pembe kutum var, karanlıkları içine dolduracağım. **(yüksek sesle)** Bunca yıldır ölmemek için savaşıyorum... Bütün bunları, beni ölümden kurtarsın diye yaptın, bu kutuyu... **(Acılı)** Beni ölümden kurtaracak birisi, bişey olsa, başka hiçbişey yapmaz, eteklerine tutunur, ayaklarına kapanır «Beni kurtar!»

diye durmadan yalvarırdım, durmadan...

MET — Olamaz ki... Nasıl olsa öleceksin, öleceğiz...

ŞÖÖ — Onu yenmek için savaşım var ya... Sonu gelmiyen savaş...

MET — Ama yenilmiyecek olduktan sonra?

ŞÖÖ — Yenenler var. Üç bin yıl, beş bin yıl ötesinden bize seslerini duyuranlar var. Üç bin, beş bin yıldır yaşıyorlar. Yaşamıyan nedir? Etleri, kemikleri mi, kanları, sinirleri, derileri mi? Onlar kasap çengellerinde de asılı. Yaşayacak olan, yaşamak istiyen «ben»im, insan...

KEER — Ben sizin duyduğunuzu biliyordum. Gözlerinizin gördüğünü de biliyordum.

ŞÖÖ — Bana yardım edin çocuklar. Met, sen benim gözüm ol. Senin gözlerinle göreyim. Keer, sen benim kulağım ol. Senin kulaklarınla duyayım. Bana yardım edin, dışardaki bütün karanlığı bu kutuya dolduralım. Dışardakiler karanlıktan kurtulsun.

Yalvaranları duymıyayım diye sağır oldum. Ağlıyanları görmemek için kör oldum.

Hiçbir iş yapmamış olanların yaşaması haksızlık değil mi Met? **(Elini çepeçevre dolaştırır)** Bütün şu dışardakilerin yaşamaları büyük adaletsizlik değil mi?

MET — Keer... Bişey yapmalıyım.

KEER — Evet, yapmalısın.

(Şöö, yerine oturur, evirip çevirip kutuyu masanın üstüne koyarken uyuklar. Uyanır, işine koyulur, yine uyuklar, yine uyanır! Met'le Keer

divana yan yana otururlar.)

KEER — Yaşıyacağız... Küçücük bir evimiz olacak. Pencereleri çiçekli. Önünden dere akacak. Gölde ördekler yüzecek. Şensi ördekleri kovalıyacak, Limi çiçekleri koparacak... Biz...

MET **(sözünü keser)** — Şensi ördekleri kovalamıyacak. Limi çiçekleri koparmıyacak...

KEER — Neden? Çocuk değil mi, yaramazlık yaparlar elbet...

MET — Yaramazlık yapmıyacaklar. Çünkü Şensi de, Limi de doğmıyacak.

KEER **(üzgün)** — Neden Met?..

MET **(Sinirli)** — Çünkü evimiz olmıyacak...

KEER **(daha üzgün)** — Neden?

MET **(Daha sinirli)** — Çünkü biz evlenmiyeceğiz?

KEER — Ne diyorsun... Evlenmiyecek miyiz?

MET — Evet, evlenmiyeceğiz. Çünkü ben öleceğim. Yaşayamıyacağım.

KEER — Yaşamalısın...

MET — Birşey yapmadım ki... Ne hak ettim, neye lâyık oldum.

KEER **(Met'in üstüne kapanıp ağlıyarak)** — Bişey yap, bişey yap Met!..

MET **(Kalkar. Şöö'nün yöresinde sinirli dolanır. Şöö uyumaktadır.)** — Ben yaşamıyacağım da şu moruk yaşıyacak. Ben?.. Ellerim, kollarım güç dolu, gözlerim can dolu... Ben yaşamıyacağım da şu bunak yaşıyacak. Hak de-

dikleri bu mu? Canı kurumuş şu iskelet, şu pörsük deri yaşıyacak da ben öleceğim... Bu mu adalet dedikleri... **(Keer'i kucaklar, öper)** Yaşıyacağım. Göreceksin yaşıyacağım Keer... Evleneceğiz. İstediğimiz gibi evimiz olacak. Şensi ördekleri kovalıyacak, Limi de çiçekleri koparacak. Sen de bol bol onları azarlayıp, anneliğinin tadını çıkaracaksın... Yaşıyacağım Keer...

KEER — Nasıl yaşıyacaksın ?

MET — Nasıl mı? **(Şöö'yü gösterir)** Bak, uyukluyor işte moruk. Karanlık kutusunu elinden alacağım.

KEER **(Dehşetle irkilmiş)** — Yapamazsın bunu.

MET **(Azimli)** — Yaparım... Ben yirmiiki yaşımda ölürken, şu can kurusunun yaşamasını doğru buluyor musun?

KEER — Met olmaz... O bişey yapıyor.

MET — Onun yaşadığı yeter... Görürsün, bak kutuyu nasıl elinden alırım. Doktor, gelip «Ne yaptınız Bay Meet?» diye soracak. «İşte, bu karanlık kutusunu ypatım. Buyrun!» diyeceğim.

KEER — Büyükbabandan çalacak mısın onu?

MET — Zorla alacağım. Yaşamak ondan çok bizim hakkımız...

(Met, Şöö'nün boynuna bağlı ipin ucunu keser, kutuyu alır. İpin kutuya bağlı olan ucunu, Şöö'nün ayağına bağlar.)

KEER **(Met kutuyu alırken haykırır)** —

Yapma Meet... Yapma ne olursun, yapma... **(Met, kendisine engel olmak istiyen Keer'i iter, yere düşürür. Keer düştüğü yerde hıçkırarak ağlarken, gittikçe sönen sesle)** Yapma Meet, alma onu.

ŞÖÖ **(Uyanır. Kutuyu arar. Bulamayınca, yerinden kalkar. Bağırır)** — Meet... Sen aldın değil mi? Meet, Meet... Ver kutuyu...

(Kalkar, el yardımıyla Met'i arar. Gözleri görür gibi Met'in üstüne yürür. İki elini Met'i boğacak gibi uzatır. Met korkuyla pencerenin olduğu köşeye doğru sinmektedir.) Met... Hırsız Meet!..

(Met, itince Şöö düşer.)

ŞÖÖ **(Bezgin, düştüğü yerden)** — Al, o kutu senin olsun. Kutuyu çalmak kolay, ama beni çalamazsın. Yaşıyacak olan ben, çalınamayan ben... Kutu senin olsun...

(Nek, Doktor, Ri, Kinata gürültüyü duymuşlardır. Heyecanla gelirler.)

NEK — Ne var, ne oluyor?

Rİ — Bu gürültü ne? Dışardakiler mi geldi?

ŞÖÖ **(Yattığı yerden başını kaldırarak)** — Bişey yok... Ayağım takıldı, masaya çarpmışım da yere düştüm.

DR. **(Met'e)** — Bay Met... Gün ışırken yargınız başlıyacak, hazır olun!

TABLO : IV

Dekor, Bundan öncekilerin tıpkısı. Yalnız, duvarlar beyazdır. Zaman, gece yarısından sonra. Tablonun sonuna doğru, pencereden, sabahın açık mavi ışıkları görünür. Görünmiyen kapı kanadı rüzgârdan hızla çarpmakta, açılıp kapanırken gıcırdamaktadır. Keer, yalnızdır. Duvarların rengini değiştirme olanağı yoksa, renk değişmeden de oyun sürebilir.

KİNATA (**Merdivenden iner. Şaşırmış**) — Neden bu kadar erken kalktınız Bayan Keer?

KEER — Yatmadık ki...

KİNATA — Nasıl? Uyumadınız mı? Bütün gece yatmadınız mı?

KEER — Hayır. Uykum gelmedi.

KİNATA — Gençlik... Met nerde?

KEER — Kapıyı kapamaya gitti...

KİNATA — Bu kapının çarpmasına çok sinirleniyor. **(Kapının çarpma sesi, gıcırdaması durmuştur.)** O kadar dikkat ediyorum ama yine rüzgârdan açılıyor. Sürgüsü bozulmuş. Ben her sabah işte böyle, erkenden kalkarım. **(Bişey anlatıp, anlatmama duraksaması içinde)** Ah Bayan Keer, bilemezsiniz, bizim Met'imiz ne iyi çocuktu. Sağolsun, yine iyi, çok iyi, yalnız sinirli oldu biraz. Her şeyden titizleniyor; kapı çarpmasından, gürültüden, gıcırtıdan, her şeyden... Görmüyor musunuz, babasına bile terslendiği oluyor. Hiç böyle huyları yoktu. Ne oldu birdenbire, anlamıyorum. Hele doktor geldiğindenberi büsbütün değişti. Eskiden bir melekti o... Elimde doğdu, büyüdü. Herşeyine ben baktım. Bir doğurmadım yalnız. Ama siz onu, yine bizim eski Met'imiz yaparsınız.

KEER — Bende eski Keer değilim. Dışarda başka bir Keer'dim. İçeri girdiğimdenberi değiştim nedense...

(Met, mutbak kapısından girerken, elindeki kalemi çarçabuk cebine Sokar.)

KİNATA **(Met'e)** — Sabah olacak nerdeyse, daha uyumamışsınız. **(Met, sesini çıkarmadan oturur)** Hatırlıyor musunuz Bay Met, eskiden yatağınıza yatınca baş ucunuzda masal anlatırdım. Masala başlar başlamaz, hemen gözlerinizi kapar, uyurdunuz. **(Keer'e)** Yaa, öyleydi, masal anlatmazsam hırçınlaşır, uyumazdı...

MET — O zamanlar, anlattıklarına inanıyordum Kinata. Şimdi inanmıyorum o masallara. **(Susma)** Bana öbür dünyayı, cenneti, ce-

hennemi anlatırdın. **(Masal anlatır gibi)** Bir varmış, bir yokmuş... Eskiden bir memleket varmış. Gümüş derelerinden ballı şerbetler akarmış. Zümrüt çimenlere uzanacaksın. Kırık dal uçlarına ay dilimleri takılacak. **(Kinata ile Keer** gülümserler) Ay ışığında, altınlaşmış meyvalar sarkacak. Yıldızlar avuçlarına dökülecek bir bir. Samanyolunun tozlarından kirpiklerin altına kesecek. **(Kinata ile Keer gülerler)** Parmaklarından sızan sularla, tırnakların sedeflenecek... Bir varmış, bir yokmuş... **(Kinata ile Keer daha çok gülerler. Met, birden sinirli)** Ne gülüyorsunuz? Gülme Keer! **(Keer, daha çok güler)** Ah inanabilsem... Kâinata senin gibi inanabilseydim, öbür yana. Olmayanın olduğuna inanabilseydim, olanın olmadığına inanabilseydim Kinata...

KİNATA — Eskiden böyle değildiniz. Benim gözümde yine bir küçük çocuksunuz. Masallar anlatayım. Hadi, dinlenin biraz... Eskiden kapı gıcırtısına böyle sinirlenmezdiniz... Eskiden kapı gıcırtısına böyle sinirlenmezdiniz ...Eskiden bu evin duvarlarına kimse kalemle çizmiyordu. Hadi küçük Met... Uyu biraz. Yum gözlerini!.. Bak sana ne güzel masallar anlatacağım. Bir varmış, bir yokmuş... Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde... **(Kinata anlatırken ışık kararır. Kinata'nın son sözleri karanlıkta duyulur)** Bir zamanlar bu yeryüzünde saatlerin işlemediği bir ülke varmış... Orda insanlar hiç yaşlanmıyor, en güzel çağlarında oldukları gibi kalıyorlarmış. **(Ses uzakla-**

şırken yavaş yavaş aydınlanan bir ışık demeti altında yalnız Met'le, Doktor görünür. Aralarında bir masa, masanın üstünde desti, somun ve zehir tası vardır. Met, Büyükbabasından aldığı penbe kutuyu elinde tutmaktadır.)

DR. — Yargılanma saatiniz yaklaşıyor Bay Met...

MET — Ne oluyor size böyle? Yaşamak istemiyorum, anlamıyor musunuz?

DR. — Anlıyorum. Asıl anlamak istemiyen sizsiniz. Kendi kendinizi anlamak istemiyorsunuz. Siz yaşamak istiyorsunuz.

MET — Hayır... Yaşıyacakmışım... Püff... Umurumda değil. Siz bir insana ne kadar yaşama verebilirsiniz?

DR. — Yaptığı işe göre.

MET — Üç yıl, beşyıl... On yıl... Yüz yıl... Sonra?

DR. — Sonra yeniden yargılanır, yeniden gün alırsınız. Beş yıl daha, yüz yıl daha...

MET — Ben hiç ölmek istemiyorum. Beşyüz yıl, bin yıl beni doyurmaz. Benden öncekilerden biri, bir teki ölmemiş olsaydı, canımı dişime takar çalışır, yapılmamış en güzel şeyi yapardım.

DR. — Ama elinde, biraz daha yaşamak elinde...

MET — Biraz daha, biraz daha... Sonra? Hiç ölmemenin yolunu biliyor musunuz Bay Doktor? Ha üç yıl önce ölmüşüm, ha beş yıl sonra. Nasıl olsa ölecek değil miyim? **(Kızarak bağırır)** Bu evin duvarlarına asılmış resimlerden

bıktım. **(bağırır)** Tarihi yalanlarla doldurdunuz. Ölülerin dalkavukları... İnsanları en namuslu zamanlarında ölmelerine bırakmıyorsunuz. Bırakın insanlar ölsünler. Yaşamak için kötülük yapmadan, kendiliklerinden ölsünler. Şunu yaparsan on yıl yaşarsın, bunu yaparsan yüz yıl yaşarsın... Bu yüzden yeryüzünü, kitapları, tarihleri, suçlular mezarlığı yaptınız. Beni hırsız yaptınız Bay Doktor... Yaşamak için hırsız oldum. Bırakın beni kendime, bırakın öleyim...

DR. — Kendi kendini bırakmıyan sensin Met... Söyledim sana, sen yaşadıkça ben varım. Ben seninleyim.

MET — Hep insanlara ödül verin... Kahraman olsunlar. Ya kötülükleri... Ya namussuzlukları... Vatan kurtaran General Kiş'in, sakallı Hen'in, Büyük Perp'in suçları yok mu?

DR. — Var ...Suçlarından ölüyorlar, yaptıkları olumlu işlerden de yaşıyorlar.

MET **(Bağırır)** — Kime göre olumlu, kime göre olumsuz? İstemiyorum... Bırakın kendiliğimden ölüp gideyim.

DR. — Kendi elin, kendi yakanda... Tarih, yakanda el olmuş, alacağını istiyor senden. Borçlusun Met!.. Ödemek zorundasın borcunu... Sen yaşamak istiyorsun. İstemiyorsan ne diye böyle sinirleniyorsun? **(susma)** Yargıya çekildiğin zaman, benimle böyle konuşamıyacaksın. O zaman «bırakın beni öleyim» diye bağıramazsın. **(Susma)** Yaşamak istemiyorsun, öyle mi? **(Susma)** Ya o elindeki penbe kutu...

(Met, bir suç âletiyle yakalanmış gibi elindeki kutuyu masaya bırakır. Saatin tiktak sesi büyüyerek duyulur.)

DR. (**sert**) — Bay Met!.. Saat altıya beş var. Yargılanacaksınız. Ayağa kalkın!.. **(Az önceki Hırçın Met değildir. Ürkek, korkak, ayağa, kalkar, iki adım geri gider)** Yaşamak istiyor musunuz?

MET **(Başı önünde)** — Evet... İstiyorum...

DR. — Yaşamak için ne yaptınız Met?

MET **(Eli titreyerek masadan aldığı kutuyu uzatır)** — İşte, işte bu kutuyu...

DR. — Nedir o kutu?

MET — Karanlık kutusu...

DR. — Ne işe yarıyor?..

MET **(Kutuyu kendisi yapmadığı için şaşalar, kekeler)** — Şey... Bu kutu... Penbe renkli...

DR. — Evet, görüyorum... Neye yarar?

MET — Bu kutu... Karanlık kutusu... **(Doktor gülmeye başlar)** Karanlıkları bu kutunun içine dolduracağım. İçine doldurmak için... Karanlıkları **(Doktor gülmektedir.)**

DR. — Siz çıldırdınız mı Met-.. Karanlık kutuya dolar mı?

MET — Bu... Bu Kutu...

DR. — Söyleyin ne işe yarar?

MET — Dışardaki karanlığı içine hapsedip... Hep aydınlık olacak... Hep...

DR. — Anlamaya çalışıyorum... Devam edin...

MET — Aydınlık... Sonra bu kutuyu...

bıktım. (**bağırır**
nuz. Ölülerin da
muslu zamanlar
nuz. Bırakın ins
kötülük yapmac
Şunu yaparsan
yüz yıl yaşarsın.
ları, tarihleri, su
hırsız yaptınız B
sız oldum. Bıra
yim...

DR. — Ker
Met... Söyledim
Ben seninleyim.

MET — He
man olsunlar.
lukları... Vatan
lı Hen'in, Büyü

DR. — Var
tıkları olumlu i

MET (**Bağ**
me göre olumsu
diliğimden ölüp

DR. — Ker
yakanda el oln
Borçlusun Met
nu... Sen yaşar
diye böyle sin
çekildiğin zam
caksın. O zama
ğıramazsın. (**S**
öyle mi? (**Susu**

(**Ağlamaklı, haykırır**) Yaşam

DR. — Bay Met, yaptığın
rum. Size yaşam vermiyeceği

MET — Doktor, Doktor.

DR — Acımasını hiç bilm
dine acıyabilirsen, gel, benim
kendi kendini yargıla. Belki
Belki sen, bütün tarihe bor
ödemişsindir. Kandırabilirse
kandır...

**(Doktorla Met yer değişti
torun olduğu yere geçer. Işık
Doktor görünmez. Met yalnız**

MET (**Bitkin**) — Büyükb
tusu bu... Ben bunu ondan ça
neye yaradığını, ama anlıya
dünyayı kandırmak kolay. Ama
dini kandıramıyor... Ah, ken
seydim.

**(Keer'in sesi duyulur. Kee
malarında olduğu gibi, doğa
azarlamaktadır:)**

— Yapma Şensi! Bırak o
Kovalama ördekleri... Anneni
ma Limi! Çiçekleri koparma!

MET — Sus Keer, sus!.. K
nıyorum. Sus! (**Seslenir**) Büy
baba!..

**(Işık demeti genişler, Ş
ışık içine girer.)**

ŞÖÖ (**Çok tatlı, yumuşak**
Ne var Met? Neden beni çağır

MET (**Alçak sesle**) — Beni duyuyor musun Büyükbaba?

ŞÖÖ — Duyuyorum Met... Bütün içinden çenleri duyuyorum.

MET (**Daha alçak, fısıldar gibi**) — Beni rüyor musun Büyükbaba?

ŞÖÖ — Görüyorum... Senden öncesini, den sonrasını... Kendimi de... Kutuyu çasın, ama beni çalamazsın... Hatırla Met.

MET — Hatırlıyorum Büyükbaba...

ŞÖÖ — Sen nerden hatırlıyacaksın... Sen zaman ölmüş olacaksın. Yüz yıl sonrasını sıl hatırlarsın?.. Ver o kutuyu bana... (**Met, tuyu uzatır**) Bak, burda bir delik var... Kalığı bu delikten içeri dolduracaktım...

MET — Niçin? Neye yarar Büyükbaba?

ŞÖÖ — Met, insanlar karanlıktan korkar.

MET — Korkar...

ŞÖÖ — Çünkü karanlık bilgisizliktir... İnbilmeyince korkar. Ben insanların içinden kuyu sökmek için, karanlıkları hapsetmek, k etmek istedim. Ama olmadı, yapamadım...

MET — Bu kutu?

ŞÖÖ — O bir oyalanma. Bu penbe kutu bein içimden geçen... Karanlıkları yok edeme-

MET — Neden Büyükbaba? Sen de bilmir muydun?

ŞÖÖ — Biliyordum, biliyordum. Ama koryordum. Ben korkağın, güçsüzün, yüreksizin iyim. Ölümü göze alıp dışarıya çıkamadım. şarı çıkmalı Met!.. Dışardakiler, karanlıkta

olduklarını bilmiyorlar. Bilmediklerinden, kurtulmak da istemiyorlar. Karanlık derileri olmuş, kanları, ilikleri olmuş. Karanlık, kendileri olmuş. Onun için bizi dışarı bırakmıyorlar... Dışarı çık Met!.. Ölümü göze al, dışarı çık... Seni öldürecek olsalar bile, anlat onlara, neden korktuklarını... Yüreklerinden karanlığı sök, at!.. **(Büyük bir üzüntüyle)** Ben bu oyuncakla oyalandım durdum... **(Masanın üstüne düşer, penbe kutu ezilir.)**

MET **(Haykırır)** — Büyükbaba, Büyükbaba...

(Işık demeti içine Doktor girer)

DR. — Bay Met, öleceksiniz...

MET — Yaşamak istiyorum...

DR. **(Elini masadaki destiye, somuna, tasa uzatır)** — İşte bir desti su, bir somunla bir tas dolusu zehir... Size yirmidört saat mühlet veriyorum.

MET — Bişey yapamazsam?..

DR. — Bu tastaki zehiri içeceksiniz.

ME — İçemem.

DR. — O zaman da dışardakiler öldürür sizi.

(Sahne kararır, sonra yavaş yavaş aydınlanır)

(Met, perişan. Keer, sevgiyle ona bakıyor. Met, kurşun kalemini çıkarır cebinden. Salonun duvarlarına yazmak ister. Klemi duvarlara sürter ama, kalem yazmaz.)

KEER — Sevgilim... Ne yapıyorsun?

MET **(Elinden kalemi fırlatır)** — Kalem

yazmıyor artık.

KEER — Ucu kırılmıştır.

MET — Yazmıyor. Duvarlarda bile adım olmıyacak... Sen bile unutacaksın beni...

KEER **(Met'in yanına gelir, kollarını boynuna dolar.)** — Ben mi? Ben?..

MET — Unutacaksın... Yokum ki Keer, ben yokum **(Gözlerini yumar)** Ne demek bu? Yok, Keer... Kelimelerin dışında kalıyoruz. Yokum Keer.

KEER — Varsın, varsın Met... **(Elinden tutar, divana oturtur, yanına oturur)** Tıpkı kartpostallardaki gibi, küçücük, güzel, cici bir evimiz olacak. Gümüş bir dere, evimizin önünde göllenecek. Gölcükte ördekler yüzecek.

MET — Yirmidört saatim var. Hepsi bu kadar işte. O yirmidört saat eriyor, bitiyor, azalıyor. Bunları söyliyene kadar yirmi üç saat, şu kadar dakikam kaldı. **(Heyecanlı)** Şu dışardakiler... Bilselerdi kaç saatlik daha kaldıklarını...

KEER — Daha mı iyi olurdu?

MET — Balık su içinde, kuş hava içinde... Dışardakiler karanlık içinde... Ama bilmeden karanlığın içindelerse, kendileri karanlık olmuşlardır. Aydınlığa çıksalar boğulurlar.

KEER — Neden? Aydınlıktan mı?

MET — Değil, çıktıkları karanlığın korkusundan... Bilmemek budalalığı, mutluluk mu Keer? Bilseydik hepimiz ne kadarlık kaldığımızı, bilerek yaşardık. Mutluluk işte bu... Azalıyorum, gittikçe azalıyorum. Neden daha

önce bu bilince ermedim? Bak, ellerim boş... Ne bırakacak bişeyim var, ne götürecek. Bak, gözlerim boş; ne görecek bişeyim var, ne görülecek... Bak, kulaklarım boş, ne duyacak bişeyim var, ne duyulacak... Azalıyorum, azalıyorum... Öleceğim Keer...

KEER — Aklına getirme hiç!..

MET — Karanlıkta olsaydım, kolaydı. Ama ben içerdeki insanlardanım. Doktorun yargıladıklarından... Azalıyorum.

KEER — Yaşayacağız.

MET — Ben de öyle sanıyordum eskiden. En yakınlarımız ölüyor da, gerçeğin gerçekliğine varmadan söz diye ağlıyor, sözde üzülüyoruz. Birgün kendimizin de öleceğimize bi türlü inanamıyoruz. Nasıl inanalım? Yok... Kendi anlamadığımı sana nasıl anlatabilirim Keer; yok... Bilinenlerin ötesinde, kavramların dışında, bütün ölçülerin üstünde bir yok... Yoku nasıl ölçeceksin, nasıl tartacaksın? (Ağır adımlarla gider, lâmbanın düğmesini çevirir. karanlıktır. Çok hafif bir ışıkta görünürler) Bu karanlık, kapkaranlık yerde bile, sonsuz geceler içinde sonsuzcasına yaşamaya razıyım. Razıyım, gözbebeklerim bir ışıltı arar, bulur kendine. Böyle bir karanlık bile değil, Yok, yok!.. Yok bile değil. (Eliyle masayı tutar) Elim, yalnız bu tahtaya dokunsa. Yalnız tahtanın sertliğini, ısısını duysam. Ondan başka hiçbişey duymasam, görmesem, koklamasam razıyım. Yalnızca tahtaya tutunabilen parmaklarım yaşasa yeter... O bile yok... Yaşamadan

yaşasam... Karanlık desem, değil, uyku desem değil. Düş desem değil. Hiç... Hiç var ya hiç, hiç bile değil. Değil, çünkü «hiç»i bile düşünebiliyorum. **(Elleriyle Keer'i arar, bulur, sarılır)** Azalıyorum, gittikçe azalıyorum.

KEER — Kurtulursun...

MET — Kimse kurtaramaz artık, kendikendimi kurtaramazsam...

(Sabahın ilk ışıklarıyle içerisi aydınlanmaktadır. Ri, merdivenlerden iner.)

Rİ — Günaydın çocuklar. Neden karanlıkta oturuyorsunuz? **(Perdeleri açar, içerisi daha aydınlanır.)**

KEER — Günaydın efendim.

Rİ — Erken kalkmışsınız. **(Met'e)** Nasıl oldu böyle? Saat onbir olmadan yataktan çıkmazdın ...Neyin var senin? Neden konuşmuyorsun? **(Yerdeki kalemi görür, eğilir, alır. Şüpheyle kaleme bakar. Seslenir)** Kinata!.. **(Mutbak kapısından seslenir)** Kinata!..

KİNATA **(Elinde yamadığı çorapla girer)** — Buyrun Bayan Ri.

Rİ — Bak bu kaleme. Yerde buldum.

(Met başını arkaya çevirip dikkatle onlara bakar.)

KİNATA **(Kalemi alır)** — Evet. Mavi kalem...

Rİ — Duvardaki çizgiler, resimler mavi değil miydi?

KİNATA — Evet, evet... **(Duvara bir çizgi çizer. Met, yaklaşıp korkulu gözlerle çizgiye bakar)** Tamam, duvarlara bu kalemle çiziliyordu.

MET — Bir daha çizsene Kinata!

KİNATA **(Duvara bir çizgi daha çizer)** — Evet, bu renk...

MET **(Yavaş)** — Kinata'nın elinde yazıyor. **(Yüksek)** Mavi kalem bir tane mi var yeryüzünde? **(Kinata'nın elinden kalemi alır, duvara sürter, kalem çizmez. Kalemi atar yere. Gider, Keer'in yanına oturur)** Benim elimde yazmıyor kalem. Çok azalmışım.

Rİ — Bu kalem kiminse, duvarlara yazan da işte o... **(Met'e bakarak)** Cinler yok ya bu evde...

NEK **(Merdivenden gelir)** — Günaydın.

KEER — Günaydın efendim.

Rİ — Günaydın Ri...

NEK — Hepiniz erkencisiniz bu sabah.

(Şöö, merdivenden inerken düşer. Kimse aldırmaz. Met, koşar, saygıyla Şöö'yü kaldırır. Koluna girer. Yerine oturtur.)

MET — Bir yerin acıdı mı Büyükbaba?

(Şöö duymaz. Penbe kutuyla uğraşır.)

MET **(Gezinerek)** — Çıldıracağım.

NEK — Çıldırmak, ölmekten iyidir.

MET — Doğru... **(Birden)** Şunlara bak! Bir sürü insan, beni karşılarına almışlar, alay ediyorlar.

NEK — Biz sana önceden söyledik.

Rİ — Çok anlattık.

MET — Baba, ben mi söyledim bu evi yap diye... Söylesenize! Ben mi annemin saçlarını okşamanızı söyledim? İçimde ölüler yaşıyorsa, bana ne? Bütün ölüler bana verdiklerini ge-

ri alsınlar...

NEK — Çırçıplak kalırdın o zaman...

Rİ — Yaşayamazdın ki...

NEK — Ellerin olmazdı.

Rİ — Gözlerin olmazdı.

MET — Ben istemeden bana verdiklerini, şimdi zorla benden geri alacaklar. Gözlerimi, ellerimi, ayaklarımı alacaklar. Azalıyorum işte...

KEER **(Ayaklarına atılır)** — Meet!.. Daha vaktin var...

MET — Ne yapabilirim? Dilime, başkalarının sözlerini vermişler. Gözlerime, başkalarının bakışlarını vermişler. Ben kimlerin ayakları üstünde yürüyorum? Benim, kendimin olan hangisi? Bu baş mı? Bu kol mu? Bu bacak mı? Hangisi benim? Demek hepsini, hepsini çalmışım, ama haberim yok.

DR. **(Ağır adımlarla gelir)** — Azalıyorsunuz Bay Met!..

MET — Güzel bir tören... Bitişimi seyredeksiniz... Kaç saatim kaldı? Yirmiüç mü? **(Duvar saatinin sesi gittikçe büyür)** Beni, zorla, haberim olmadan hırsız yapanlar, şimdi kendilerini istiyorlar benden... **(Saatin dan-danları daha büyür)** Hepinizi buradan koğabilirim, hepinizi!

Rİ — Met, sâkin ol!

DR. — Bu hırçınlık size çok yaraşıyor Met... Yirmiüç saat bile değil, daha az... **(Saatin dan-danları daha da büyür)**

MET **(Kendi kendine konuşur gibi)** —

Alıp başımı dağlara kaçabilirim... Ama nereye kaçarsam kaçayım, hepiniz, bütün tarih bende yaşıyorsunuz. Başkalarının çizip, beni içine attıkları çenberden çıkıp kurtulamam. Bir borç yığını altında eziliyorum.

Rİ — Zavallı Met...

KEER — Gittikçe azalıyor.

(Saatin sesi anormal büyür, çan sesine döner.)

MET **(Bağırır)** — Durdurun şu saati!... **(Koşar, saatin sallangaçını koparır, atar. Saat durur. Ama işlemesi durmaz. Daha çok büyüyen dan-dan seleriyle hepsi korkar, birbirlerine sokulur, Şöö'nün çevresinde kenet olurlar. Doktor, ellerini göğsünde bağlamış, güler yüzle onları seyreder. Saatin sesi daha büyür.)**

TABLO : V

(Yer ve dekor bundan önceki tabloların tıpkısı. Yalnız duvarlar, açık penbe renktedir. Dördüncü tablodan tam bir gün sonrası. Sabaha karşı. Tablonun sonuna doğru, sabah olur. Keer'le Met, divana elbiseleriyle uzanmışlar, uyuya kalmışlardır. Sahne çok hafif aydınlanmaktadır. Sahnenin sol yanı büsbütün karanlıktır. Bu karanlık bölüm az sonra, çiğ ışıkla aydınlanınca, orda bir futbolcunun dimdik ayakta durduğu görülür. Sahaya çıkacak kılıktadır. Bu, Met'in ölen ağabeyisidir. Met, yattığı divandan yavaş yavaş kalkar, Ağabeyisini görür, şaşırır. Duvarların rengini değiştirme olanağı yoksa renk değişmeden de oyun sürebilir.

MET — Ağabey!.. **(Futbolcu heykel gibi durur)** Ağabey!.. **(Ağabeyisinin yüzünü eller, koluna dokunur)** Ağabey!.. **(Susma)** Sen ölmemiş miydin?

FUTBOLCU — Öldüm.

ME — Öyleyse burda ne işin var?

FUTBOLCU — Senin kafanda yaşıyorum.

MET — Peki, sen hep böyle mi yaşıyorsun? Hep bu kılıkta mı? Orda da böyle mi giyiniyorsun?

FUTBOLCU — Senin kafanda en son hanhi kılıktaysam, hep öyle... Sen beni en son böyle görmüştün, değil mi?

MET — Evet. Sahaya çıkarken görmüştüm. Üstünde bu forma vardı. Şortunun arkasında da bir top lekesi vardı. **(Futbolcu, arkasını döner. Donda top lekesi görülür)** Evet... En son seni tam böyle görmüştüm.

FUTBOLCU — Sende son nasıl kaldımsa işte öylece yaşıyorum.

MET — Demek yaşıyorsun?

FUTBOLCU — Görüyorsun ya yaşıyorum. Ama çok değil. Bir zaman sonra sende de öleceğim.

MET — Ne zamana kadar yaşıyacaksın?

FUTBOLCU — Senin kafandan silininceye kadar... Sahada beni alkışlayanlar, yuhalıyanlar adımı unutuncaya kadar... Spor dergilerinden adım, resimlerim silininceye kadar yaşıyacağım...

MET — Sonra?

FUBOLCU — Sonra... Sonra hiç... Yokum...

MET — Yaşamak için ne yaptın Ağabey?

FUTBOLCU — İki yıl üst üste gol kralı oldum... Sonra... Son maçımda... **(Anlatırken,**

zaman zaman uzaktan, futbol sahasını dolduranların büyük gürültüleri duyulur.) Santradan topu aldım... Tam dört kişiyi geçtim. **(Anlatırken heyecanlanır, önünde biri varmış da, çalımlıyormuş gibi hareketler yapar)** Çalımlıya, çalımlıya... Bekle karşı karşıya kaldık. Bir sol yaptım... Atlattım. Kaleci karşımdaydı... Tam şut çekerken... Arkamdan bir tekme yedim... **(Tekmenin acısıyla kıvranır.)** Ama şutu çektim... **(Saha gürültüsü arasında gol diye bağıranlar duyulur)** Yere düşmeden, topu attım, kaleye girdi, tam sol açıdan... Sonra düştüm, bir daha kalkamadım.

MET — Daha çok yaşamak için neden çalışmadın?

FUTBOLCU — Böyle olacağını bilmiyordum ki... Öleceğime inanmıyordum. «Birgün öleceğiz» dediğim zaman bile, gerçekten öleceğime inanmıyordum. Lâf olsun diye söylüyordum; alışılmış bir lâf... Sonra bir de baktım... Yani siz, bir de baktınız, ölüvermişim. Ama kendinizin de birgün öleceğinize inanmadınız. Yoksa... bilseydim, bigün öleceğimi, daha çok yaşamak, daha geniş alanda yaşamak isterdim. Sen inanıyor musun öleceğine? İnanmazsın, inanıyorum desen de lâf... Bilmiyorsun ki ölümün ne olduğunu, nasıl inanırsın... Ölçülerinin, kavramlarının, kelimelerinin dışında bişey ölüm. **(Uzun susma, divanda uyuyan Keer'i gösterir)** Bu kız kim?

MET — Nişanlım.

FUTBOLCU **(Keer'e yaklaşır, bakar)** —

Güzel kız... Kaç yaşında?

MET — Onsekiz.

FUTBOLCU — Boyu uzuyordur öyleyse... Yargılanmasına daha var.

MET — Şışşt!.. Yavaş konuş Ağabey, uyanmasın!..

FUTBOLCU **(Gülümser)** — Duymaz ki... Uyansa da duymaz. Sesimi kulaklarında hiç saklamamıştı. Görmez de beni. **(Susma)** Top oynadığımız çayırın yol yanında büyük bir sakız ağacı vardı. Duruyor mu? Kesmediler ya...

MET — Duruyor Ağabey...

FUTBOLCU — Göğdesi ne de geniştir. Birgün maçtan sonra, o ağacın göğdesine çakımla yürek resmi çizmiştim. Altına da o günün tarihini, adımı, çakıyla kazımıştım. O zaman bunu neden yaptığımı bilmiyordum. Daha uzun, daha geniş, daha derin yaşamak için ağacın göğdesini çakıyla oyduğumu o zaman anlıyamamıştım. Yolun düşerse oraya git, o sakız ağacına bak; Çizdiğin yürek resmi duruyor mu, adım okunuyor mu hâlâ... Yoksa silinmiş miyim? **(Dışardaki büyük gürültü duyulur. Gürültü eve yaklaşır. Sesler duyulur:)**

— Saatin doluyor Met!..

— Meet, biz hazırız...

— Seni bekliyoruz Met!..

FUTBOLCU — Nedir bu gürültü?

(Gürültü, yavaş yavaş uzaklaşır.)

MET — Dışardakiler, kara kalabalık...

FUTBOLCU — Hımm... Neden azmışlar yine?

MET — Beni öldürecekler de... Dün sabah yargılandım. Doktor, yirmidört saatlik son süreyi verdi. Yirmidört saat sona erince...

FUTBOLCU — Anladım. Ya zehir içip kendini öldüreceksin, ya dışardakiler seni parçalıyacak...

MET — Ama ben...

FUTBOLCU — Yaşamak istiyorsun...

(Sağ duvarda portrenin olduğu yan aydınlanırken, sol yandaki ışık kararır. Sağdaki portrede, tam suratın olduğu yere bir yüz gelmiştir. Öyle ki, bu yüz, tabloda resmi olan yüzdür. Konuşmadığı, hareket etmediği zaman, tablodaki portre sanılır. Yüz, tablo canlanmış gibi konuşmaya başlar. En sağdaki yüz, otuzaltı yaşındaki Perp'tir. Futbolcu, karanlıkta yok olur.)

PERP — İstiyorsan, gerçekten istiyorsan yaşarsın Met...

MET **(Şaşırmış, sesin nerden geldiğini anlamak için sağa, sola bakar)** — Benimle konuşan kim?

PERP — Benim... Ben...

MET — Siz mi?

PERP — Evet... Adım Perp, kitaplarda adımı okumuşsunuzdur. otuzbeş yaşımda öldüm. Ama 450 yıl yaşayacağım...

MET — Öldünüz mü? Nasıl öldünüz?

PERP — Basbayağı... Önemli değil. Kurşuna dizdiler...

MET **(Korkmuş)** — Kurşuna mı dizdiler?

PERP — Evet... Neden öyle ürktünüz?

MET — Nasıl kurşuna dizdiler, anlatır mısınız?

PERP — Önce ellerimi arkadan bir iple bağladılar, sonra da bir bezle gözlerimi... Daha sonra, beni, bir defne ağacının önüne götürdüler.

MET — Defne ağacının mı? Duyduğum, böyle durumlarda kurşuna diizlecekleri bir duvarın önüne götürürlermiş. Duvarları yok muydu?

PERP — Vardı. Her yer duvardı. Dışardakilerle içerdekilerin arasına duvar örmüşlerdi. Ama duvarlarının hepsi de çürüktü. O çürük duvarlarının, bir manga erin kurşun yağmurlarına göğsüm kadar bile dayanamıyacağını biliyorlardı. Yıkılacağını bildikleri için, beni duvar önüne götürmediler.

MET — Demin, gözlerimi bağladılar demiştiniz.

PERP — Evet bağlamışlardı.

MET **(korkuyla bağırır)** — Yalan!.. Yalan söylüyorsunuz.

PERP — Neden yalan olsun?

MET — Gözleriniz bağlıyken, arkanızda duvar olmadığını, defne ağacı olduğunu nasıl görürsünüz?

PERP — Evet... Ne çıkar bundan? Gözlerimi bağladıkları zaman da görüyordum. Duvarların arkasındakileri de görüyordum. Onlar da bana bunun için kızıyorlardı ya... İşte buyüzden beni kurşuna dizdiler.

MET — Kurşuna dizdiler mi?

PERP — Evet ama o kadar çabuk değil. Bana karşı çok iyi, çok insanca davrandılar.

MET — Nasıl?

PERP — «Bay Perp son isteğiniz nedir?» diye benimle alay bile ettiler.

MET — Son isteğiniz mi? «Yaşamak istiyorum, yaşamak!..» diye bağırsaydınız. Yaşamak...

PERP — Nasıl böyle bağırırdım, ben çok ciddi bir adamım. Onlar gibi alaycı değilim ki... Şakadan hiç hoşlanmam.

MET — Peki, ne dediniz?

PERP — Bütün gece cıgara içmemiştim. Başım dönüyordu. Gözlerim kararıyordu. «Son isteğim, bir cıgara içmek, bir soluk cıgara dumanı yeter...» dedim.

MET — Verdiler mi?

PERP — Evet... Manga komutanı olan onbaşı, teğmenin emriyle bir cıgara yaktı. Yaktığı cigarayı kendi eliyle dudaklarımın arasına soktu. Dumanı derin derin çektim içime. Onbaşı cıgarayı dört kez dudaklarıma getirdi götürdü.

MET — Sonra?

PERP — Sonra hiç... Son dileğimi de yerine getirmişlerdi. Erler yerlerini aldılar. Teğmen «Hazırol!» diye komut verdi. Sonra «Ateeeş!..» diye bağırdı. **(Bir manga erin tüfek sesleri duyulur.)**

MET — Sonra?

PERP **(güler)** — Sonra hiç... Yaşamaya başladım işte...

(Sağ duvardaki resmin olduğu yer kararırken, karşı duvarda, saatin sağındaki portrenin olduğu yer aydınlanır. General Kiş'in portresidir. Tabloda, resim yüzün yerine canlı yüz gelir.)

KİŞ — Söze karışabilir miyim?

MET **(Korkuyla ona döner)** — Siz? Siz de mi?

KİŞ — Çok az adam öldürebildim. Yoksa az kalsın kahraman olacaktım.

MET — Adam mı öldürdünüz? Yâni kaatilsiniz...

KİŞ — Yoo... değilim. Bir kişi, birkaç kişiyi değil, çok insanı... Hem de en yiğitleri, en yüreklileri önde olduğu için, önce onları...

MET — İyi ya kaatilsiniz...

KİŞ — Bunu da nerden çıkarıyorsunuz? Ben onların hiçbirini tanımıyordum bile...

MET — İyi ya, kaatilsiniz...

KİŞ — Ben, General Kiş ...Demin konuştuğunuz Perp kurşuna dizildiği zaman ben doğmamıştım bile... General Kiş'im!..

MET — Duydum bu adı... Evet... Okulda öğrenmiştim.

KİŞ — Tarih kitaplarında yazar.

MET — Sınavda sormuşlardı. Siz ne kadar yaşıyacaksınız?

KİŞ — İkiyüz yıl... Bana bu kadar yaşam

MET — Sizi de mi kurşuna dizdiler?

KİŞ — Hayır. Beni arkadaşlarım vurdurdular... Anlıyorsunuz, bir suikast... Savaşa girdik. Kıyasıya vuruştuk düşmanla. Beş yerim-

den yara aldım. Ama sonunda ülkemizden düşmanları koğduk. Zaferi kazanmıştık... Tehlike ondan sonra başladı. Biz düşman olmaya başladık kendimize. Arkadaşlara «niçin döğüştüğümüzü düşünelim» dedim. Düşünmek istemediler. «Arkadaşlar, kendimizi yenmek, düşmanı yenmekten daha zordur» dedim, «haydi büyük savaşa girelim» dedim. Arkadaşlar kızdılar.

MET — Neden?

KİŞ — Zaferi kazananlar, niçin döğüştüklerini unutuyorlar da ondan. Kazandığını korumak, kazanmaktan daha zor da ondan... Biz düşmanı yendik, ama kendimize yenildik.

MET — Sonra?

KİŞ — Silâh arkadaşlarım, üç kişi kiraladılar üç kiralık kaatil... Bir akşam evime giderken... karanlıkta... Üçü birden bıçakladılar beni, arkamdan... Onsekiz bıçak yarası.

MET — Sonra?

KİŞ **(gülerek)** — Sonra hiç... Öldüm. İkiyüz yıl yaşıyacaksın dediler.

MET — Sizi öldürten kimler?

KİŞ — Üüü... unuttum... Hiçbirinin adı yok, hepsi öldüler. İçlerinde yaşıyan bir benim. Onların adlarını çocukları bile unuttu. Oysa ben yaşıyorum.

(Kiş'in tablosu kararırken, saatin solundaki Hen'in tablosunun olduğu yan ışır. Tabloda Hen'in yüzü canlanır.)

HEN — Yaşamak senin hakkındı...

MET — Siz?

HEN — Bana sakallı Hen derler...

MET — Hükûmet konağının karşısında heykeliniz var.

HEN — Evet evet... Beşyüzseksen yıl sürecek yaşamam.

MET — Siz nasıl bunca yıl yaşıyacaksınız?

HEN — Benimki oldukça karışık. Ben önce öldüm. Öldükten çok sonra yaşamaya başladım.

MET — Öldünüz mü? Nasıl öldünüz?

HEN — Ben ölmedim canım, öldürdüler.

MET — Öldürdüler mi?

HEN — Evet... Astılar. Ama yasalara aykırı bir iş yapmamışlardı. Ülkemizin en yüce üç yargıcı karşısında yargılanmıştım. Yasalara göre asılmam gerikoyrdu. Astılar. Gün ağarırken alanda astılar beni. İki saat ipte asılı kaldım. Kalabalık gelip suratıma tükürdü. Sonra bacağıma bir ip bağlayıp, cesedimi sokaklarda sürüklediler, taşladılar.

MET — Neler söylüyorsunuz? Benimle alay etmeyin. Bu anlattıklarınıza göre sizin yaşamamanız gerekirdi.

HEN — Ben de önceleri yaşamadım. Uzun süre yaşamadım. Beni astıklarından seksen yıl sonra yaşamaya başladım.

MET — Nasıl oldu bu?

HEN — Basbayağı... Beni ölüme gönderen yasaların yanlışlığı çıktı ortaya. Ben o yasalara, o yasaların koruduğu düzene karşıydım. Düzenin bozukluğu, benim de doğruyu söylediğim,

seksen yıl sonra anlaşıldı. Benim için ağlıyanlar bile oldu.

MET — Şimdi yaşıyorsunuz?

HEN (gülerek) — Görüyorsun ya, yaşıyorum işte... Sesimi duyuyorsun, beni dinliyorsun, dediklerimi anlıyorsun. Öyleyse yaşıyorum.

MET — Nasıl yaşıyorsunuz?

HEN — Dudaklarımda bir öpücüğün tadıyla yaşıyorum. O doyumsuz tad, öldüğümden beri hep dudaklarımda, hiç eksilmeden... Beni asacakları sabah karımı yanıma getirmişlerdi. Karım bana öyle bir sarıldı ki, parmakları omuzuma geçti sandım. Saçları yüzümü gıdıklıyordu. Öpüştük... Öpüştük... Sonra cellat «hadi bakalım, yeter artık» dedi. Karımla son öpüşmemizin tadını yanımda getirdim.

MET — Şimdi iyice hatırladım. Boynunuza ip geçirilirken gülüyormuşsunuz.

HEN — Evet, kitaplar böyle yazar. Güldüğüm doğru değil. Ama ağlamadım da... Ben yaşadıkça o kitaplar bu yalanı yazıp duracaklar.

MET — Sonra?

HEN — Sonra, kitaplarda benim adım için yer kalmıyacak.

MET — Yeniden yaşamak için bişey yapamaz mısınız?

HEN — Geçti... Ne yaptımsa hepsi o. Yeniden hiçbirşey yapamam. Son tadı dudaklarımda getirmişim. Yeniden bişey yapamam, hiçbişey...

(En soldaki çirkin kız tablosunun olduğu

yer aydınlanır. Vina adlı çirkin kızın resimdeki yüzünün, yerine kendi yüzü gelir.)

VİNA — Artık çok geç...

MET **(şaşırmış. Vina'ya)** — Siz?..

VİNA — Adım Vina...

MET — Siz de mi yaşıyorsunuz?

VİNA — Evet... Yaşamıştım.

MET — Ne yaptınız da? Kurşuna mı dizdiler sizi?..

VİNA — Hayır...

MET — Suikasta mı uğradınız? Astılar mı? Nasıl öldünüz de şimdi yaşıyorsunuz?

VİNA — Hayır hayır, öyle şeyler değil. Ben yeryüzünde bayrak direği üzerine çıkıp oturan ilk kızım. Onsekiz gün bayrak direği tepesinde oturdum.

MET — Ama bu bir iş değil Bayan Vina... Yararlı bir iş değil...

VİNA — Evet değil. Ama benim bayrak direği tepesinde onsekiz gün oturuşum, insanların ölümsüzlük isteğini gösteriyordu. İnsanlar benim yaptığım işe bakınca yararlı bir iş yapıp da yaşamaları gerektiğini anlıyabilirlerdi. Yaptığım önemli bişey değildi. Ama benden önce hiçkimse bayrak direği tepesinde oturmamış. Ben öldükten sonra benim rekorumu kırdılar, ama onların hiç biri yaşamıyacak. Yalnız ben yaşadım. Çok az... Onbeşgün... Onbeş günlük bir yaşamım vardı.

MET — Neden bayrak direğinin tepesine çıktınız Bayan Vina?

VİNA — Ne yapayım? Başka hiçbişey elim-

den gelmiyordu. İçimde de yaşamak isteği vardı. Güçlü, ama bilgisiz, beceriksizdim. Boş da olsa, yararsız da olsa, kimsenin yapmadığı, yapmayı düşünmediği şeyi yaptım. Çirkindim. Evlenemedim. Çocuklarım olmadı. Yaşamak i;in hiçbir açık kapı bulamadım. Cinayet işliyemezdim, şiir yazamazdım. Bayrak direğine çıkararak hiç değilse yaşama gücümü göstermiş oldum.

(Sahne büsbütün aydınlanır. Dört tablodaki yüzler çekilmiş, yerlerinde yine eskisi gibi, yalnız yağlıboya portreler vardır. Met, bir bunalım içinde portrelerden kaçar gibi, ordan oraya koşar. Üstüne taş atılyormuş gibi elleriyle başını korur.)

MET — **(Bağırır, sesi gittikçe yükselir)** — Keer... Keer... **(divanda uyuyan Keer uyanır)** Keer... Anneee... Anne... Büyükbaba!..

KEER **(Şaşkın, Met'i yatıştırmaya uğraşır)** — Neyin var Met? Ben... Yanındayım...

MET — Baba, baba!..

(Büyük bir telâşla, merdivenden Ri, Nek inerler. Mutbak kapısından Kinata gelir.)

NEK — Ne var Met?..

Rİ — Kendine gel oğlum.

(Saat sarkacının sesi gittikçe büyüyerek duyulur)

MET **(bitkin koltuğa yığılır)** — Bitiyor, vaktim kalmadı...

DR. **(Merdiven başında belirir)** — Sabah oluyor, nerdeyse güneş doğacak...

(İçerdeki kapı, her zamankinden daha bü-

yük gıcırtıyla açılır kapanır. Kapı kanadı çok hızla çarpar.)

Rİ — Şu kapıyı çabuk, kapa Kinata...

NEK — Bu gıcırtı benim de sinirimi bozmaya başladı.

MET — Hayır... Kapama!.. **(Ayağa kalkar)** Artık o paslı gıcırtı bile beni sinirlendirmiyor. Kulaklarım başka hiçbir ses işitmese, hiç... Bütün seslere, sağır olsam da yalnız bu kapının gıcırtılarını duysam... Yaşadığımı, şu pis sesi duyarak anlasaydım. Yalnız bu sesi... **(Kapının çarpması durur)** Sonsuzcasına bu sesi duysaydım, hep bu sesi... Oysa bu sesi bile duyamıyacağım. **(Mavi renkli duvara yaklaşır)** Yok... Ne ses, ne renk... Yok bile yok. Bütün duygularım körlense, bitse de yalnız şu maviyi görsem yeterdi. **(Pencereden mavi sabah gökünü gösterir)** Görmesem, koklayamasam, duyamasam, elleyemesem, yalnız şu donuk, düz maviyi görsem. Gözlerim çivilense şu maviye... Yeter bana... **(Yüksek sesle)** Yaşamak istiyorum. Tek maviyle yaşamak, tek sesle yaşamak...

(Şöö, ağır ağır merdivenden iner. El yordamıyla gelir, yerine oturur. Saat daha yüksek sesle çalar.)

ŞÖÖ — Gece bitmek üzere... Saat çalıyor. Güneş doğacak. **(Dışardaki gürültü en büyük patırdıyla eve yaklaşır. Dışardan eve taşlar atıldığı, sopalarla kaplamalara vurulduğu duyulur. Pencere dışında yüz belirir.)**

MET **(Sakin)** — Durun, geliyorum... **(Sağ**

kapıya doğru yürür. Öbürleri dehşet içindedir.)

Rİ **(Bağırır)** — Nereye? Nereye gidiyorsun?

NEK **(Arkasından gider)** — Dur Met... Çıldırdın mı?

KEER **(Ağlıyarak koluna yapışır)** — Met, Met... Çıkamazsın... Seni öldürecekler.

(Dışardaki gürültü artar.)

MET **(Sakin, geriye dönüp hepsine birden)** — Dışarı çıkacağım.

Rİ — Oğlum, seni parçalarlar...

NEK **(Şöö'ye)** — Baba, bişey söyle... Seni dinler...

ŞÖÖ — Ne var?

NEK **(kulağına bağırır)** — Met dışarı çıkıyor...

ŞÖÖ **(Heyecanla ayağa kalkar)** — Met, dışardakileri rahat bırak. Onlar bilmiyorlar. Bırak da bilmediklerini bilmesinler...

MET — Tıpkı benim şimdiyedek olduğum gibi değil mi? Kıskançlar... Dışardakilerin yaşamasını istemiyorsunuz...

NEK — O iğrenç kara kalabalık anlamaz. boşuna kendini harcama.

Dışardan ses — Dışarı çıkarsan seni öldürürüz Met...

(Met kapıya doğru gider. Nek, Keer onu tutmaya çalışırlar.)

MET — Neden onlara da anlatmadınız?

Rİ — Onlar anlamaz... Pis ayaktakımı onlar... **(Doktor, merdiven başında ellerini ka-**

vuşturmuş, gülümsiyerek onları seyrediyor.)

KEER **(ağlıyarak ayaklarına kapanır)** — Sevgilim... beni bırakma... Gitme, gitme Met... Ben ordan geldim. Biliyorum o yığını... Hepsi de iğrenç yaratıklar...

Dışardan ses — Met, kapıdan dışarı adımını atarsan, seni paramparça ederiz.

Rİ — İstemiyorlar, istemiyorlar işte...

ŞÖÖ — Bırak, yaşamadıklarını, yaşamanın ne olduğumu bilmesinler. Kendi ölmüşlüklerine bırak dışardakileri...

Rİ **(Doktor'a koşar, yalvarır)** — Bay Doktor, ne olur siz bişey söyleyin...

DR. **(Sakin, gülümsiyerek)** — Dinlemez... Artık kimseyi dinlemez.

NEK — Sizi dinler Bay Doktor...

DR. — Ne yapacağını bilenler başkalarını dinlemez... Yaşamasını istemiyor muydunuz? Bırakın, çekmeyin eteğinden, paçasından, yaşasın...

(Dışardaki gürültü büsbütün artar. Met kapıyı açmak ister. Dışardakiler kapıyı iterler, Met çeker. Kapı biraz açılır, kapanır, açılır. Öbürleri Met'i çıkamaması için çekerler. Met, büyük bir silkinişle Ri'yi, Nek'i iter, yere düşürür. Kapıyı açıp, dışarı fırlar. Ri ile Keer yerde ağlarlar. Kinata şaşırmış. Dışardaki gürültü çok artar. Bağırmalar, acı çığlıklar duyulur. İçerde korkunç sessizlik. Bir süre böyle. Sonra kapı açılır. Met içeri girer. Üstü başı yırtılmış, saçları dağılmış. Alnından kan akıyor. Elbiseleri kan içinde. Göğsüne bir bıçak saplan-

mış. İki eli göğsünde sallanarak, sendeliyerek içeri girer. Zehir tasının durduğu masaya gider. Saatin tiktak sesleri gittikçe büyür..)

MET — Tamam mı Bay Doktor?..

DR. — Evet...

(Met zehir tasını eline alır. Ağzına götürürken, dışardaki uğultular yavaş yavaş dinmektedir. Pencere camının dışında bir yüz belirir.)

Dışardan ses — Met, sağol... Sana çok borçluyuz... İçimize bir kıvılcım bıraktın Met... İçeriyi dışarıya aktardın. Yaşamanın gerekli olduğunu anlayanlar var şimdi aramızda... Kavga dışarda başlıyacak... Kendi kavgamız. Sağol Met... **(Gürültü uzaklaşır, diner) (Met, titriyen elleriyle tası ağzına götürürken. Doktor birden ona doğru koşar.)**

DR. — Dur Met... Dur!... Artık yaşıyacaksın... İşte böylece yaşıyacaksın. Kanlar içinde...

(Met'in elinden zehir tası düşer. Met sendeler.)

KEER — Çok yaşar mı Doktor?

DR. **(Doktor eliyle salondakileri, resimleri, ordakileri göstererek)** — Çok... Bunların hepsinden daha çok... Hepinizden daha çok. **(Dışarda gün ağarmıştır. Camdan penbeleşen gök görülür. Bir bahar dalı hafif rüzgârla sallanır dışarda. Met yere düşer.)**

DR. — Yaşıyacak... İşte böylece yaşıyacak...

Rİ **(bağırır)** — Meeet, Meet...

KEER — Meet, Met...

MET (**düştüğü yerden**) — Burdayım Keer, burdayım...

KEER (**Sesin geldiği yeri arar**) — Nerdesin? Nerdesin Met?

MET — Burdayım... Keer... Anne... (**kendi kendine**) Artık sesimi duymuyorlar, beni görmüyorlar artık... Demek yaşıyorum. (**Başı düşer.**)

DR. — Yaşıyacak...

(**Saatin sesi**).